

ROČNÝ PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV KSK PRE ROK 2024

V Košiciach, 20.decembra 2023

Gestor: Ing. Barbora Kováčová
poverená riadením odboru regionálneho rozvoja

Schválil: JUDr. Boris Bilčák
riaditeľ úradu Košického samosprávneho kraja

Tento dokument je financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom OP Efektívna verejná správa. Vznikol v rámci projektu Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík 2, ktorý realizuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti v partnerstve s piatimi samosprávnymi krajinami.

OBSAH

ÚVOD.....	4
SLOVNÍK	5
SUMARIZÁCIA PROCESU BUDOVANIA KAPACÍT PRE PARTICIPÁCIU V PROSTREDÍ	
ÚRADOV VÚC	7
Východiská.....	7
Výzva k spolupráci.....	8
Zámery a ciele podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva.....	8
Štruktúra aktivít podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva.....	8
Realizácia programu Učiace sa regióny	9
Výstupy a merateľné ukazovatele	9
KLÚČOVÉ MÍENIKY REALIZÁCIE PROJEKTU	10
Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie	10
Program Učiace sa regióny: systém odbornej podpory pre koordinátorov participácie	10
Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu	12
Optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov	13
Katalóg procesov, procesné mapy a knižnica dokumentov	14
Formalizácia systému riadenia participatívnych procesov	15
Ročný plán participatívnych procesov pre rok 2024	16
Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných VÚC	16
Realizácia participatívnych procesov	17
Projekty na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce	18
Zvyšovanie povedomia o participácii	18
Udržateľnosť pracovných miest koordinátorov participácie	20
KOORDINÁTOR PARTICIPÁCIE	21
Popis role a náplň práce koordinátora participácie	21
Kompetenčný model koordinátorov participácie.....	22
Umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre	23
Spolupráca s tímom koordinátorov participácie	24
KLÚČOVÉ ZISTENIA Z DIAGNOSTIKY STAVU A PODMIENOK PRE PARTICIPÁCIU....	26
Zhrnutie zistení z diagnostiky	26
Záverčné odporúčania z diagnostiky.....	28
REALIZOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2022 - 2023.....	29
Prehľad zrealizovaných participatívnych procesov.....	29
Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk	29
Rozvoj publika (audience development) – návštevník ako súčasť divadelnej komunity	30
Podpora pohybových aktivít u študentov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja.....	33
Dáta v priestore – Geoportál KSK	36
Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk	38
Vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov	40
PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV PRE ROK 2024.....	41
Ciele a indikátory plnenia PPP 2024	41
Spôsob hodnotenie plnenia PPP 2024	42
PLÁNOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2024	43
Opis participatívnych procesov	43
MERATEĽNÉ UKAZOVATELE PRE ROK 2024 SPOLU	49
SUMÁR MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV PRE ROK 2024.....	51
PRÍLOHY	52

ÚVOD

Ročný plán participatívnych procesov KSK pre rok 2024 je písomným materiálom, ktorý sumarizuje plánované participatívne procesy pre ďalší kalendárny rok a súčasne ponúka zhodnotenie činnosti koordinátoriek participácie počas doby ich pôsobenia na Úrade VÚC od januára 2022 do novembra/decembra 2023.

Činnosť koordinátoriek participácie v tomto období bola spojená s realizáciou národného projektu Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti s názvom Podpora partnerstva a dialógu pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík 2, konkrétne podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva.

Účelom materiálu ročný plán participatívnych procesov je naplánovať a schváliť nové participatívne projekty, ako aj participatívne procesy a zadania, ktoré začali v roku 2023 a budú pokračovať v roku 2024 a súčasne zabezpečiť vyhodnotenie zrealizovaných a prebiehajúcich participatívnych procesov, ktoré testovali a zavádzali nový systém riadenia participatívnych procesov v rokoch 2022 - 2023. Súčasťou plánu sú aj návrhy konkrétnych opatrení a krokov, ktoré sú zamerané na ďalší proces posilňovania medziodborovej komunikácie a spolupráce, vnútroinštitucionálnej participácie, či na podporu budovania kapacít pre participáciu na úrade, ako aj v regióne.

Schválením materiálu zo strany vedenia jednotlivých úradov samosprávnych krajov bude zabezpečená formalizácia optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov, ako aj schválený zoznam participatívnych procesov pre rok 2024.

SLOVNÍK

Na účely tohto materiálu pod pojmom:

- **riadená participácia** sa rozumie cielený, zúčtovateľný a transparentne komunikovaný proces zapájania verejnosti, ktorý iniciuje úrad VÚC a ktorého cieľom je umožniť verejnosti mať vplyv na tvorbu regionálnych verejných politík. Je realizované prostredníctvom participatívnych procesov.
- **participatívny proces** (ďalej len PP) sa rozumie cielený súbor činností, aktivít a podujatí, ktoré zabezpečujú zapojenie organizovanej aj neorganizovanej verejnosti do tvorby regionálnych verejných politík.
- **tvorba regionálnych verejných politík** sa rozumie cyklus na seba nadväzujúcich fáz (tvorba, realizácia a vyhodnotenie regionálnej verejnej politiky), ktorých výstupom je materiál, alebo konkrétne činnosti, relevantné ku kompetenciám a pôsobnosti vyššieho územného celku.
- **systém riadenia participatívnych procesov** sa rozumie komplexný proces, ktorý zastrešuje/predstavuje sedem na seba nadväzujúcich fáz riadenia participatívnych procesov. (1) Definovanie zadania PP, (2) Dizajnovanie PP, (3) Podrobné naplánovanie PP, (4) Realizácia PP, (5) Priebežný zber dát a monitoring PP, (6) Priebežné informovanie a komunikácia o PP a (7) Vyhodnotenie PP. Pre každú z fáz riadenia participatívneho procesu je spracovaná procesná mapa, ktorá definuje postup, potrebné ľudské zdroje, požadované vstupy a očakávané výstupy. Súčasťou procesných máp sú šablóny a vzory dokumentov pre vypracovanie vstupov a výstupov z jednotlivých fáz riadenia participatívnych procesov.
- **verejnosť** sa rozumie akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, záujmová skupina fyzických osôb, alebo záujmová skupina právnických osôb. Verejnosť sa delí na organizovanú a neorganizovanú. Príkladom organizovanej verejnosti sú komory, spolky, kluby, združenia, asociácie, ako aj náboženské spoločenstvá, občianske iniciatívy, združenia priemyslu a profesií, zamestnávateľov, odborových zväzov, ktoré spája spoločný záujem. Neorganizovaná verejnosť sa vzťahuje na tých jednotlivcov/občanov/obyvateľov, ktorí nie sú členmi spolkov a združení, a ktorí zastávajú svoje osobné záujmy.
- **odborník** sa rozumie, že v danej agende je ten, kto disponuje odbornosťou t.j. vedomosťami a poznaním v zmysle aktuálnych vedecko-výskumných poznatkov relevantných pre pripravovanú verejnú politiku.
- **cieľová skupina** sa rozumie časť verejnosti, na ktorú má regionálna verejná politika vplyv (pozitívny aj negatívny). Môže ňou byť aj organizovaná aj neorganizovaná verejnosť. Špeciálny zreteľ je potrebné pri zapojení klásť na tie cieľové skupiny, ktorú nie sú organizované a/alebo majú špecifické potreby (napr. menšiny: deti/mládež/študenti, marginalizované komunity, seniori, ženy, zdravotne postihnutí a i.).
- **zainteresovaný aktér** sa rozumie každý, kto môže byť verejnou politikou ovplyvnený alebo má záujem verejnú politiku ovplyvniť. Zainteresovaní aktéri sú obvykle organizovaná verejnosť (napr. zástupcovia miestnej územnej samosprávy; organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC napr. stredné školy, organizácie pôsobiace v oblasti cestovného ruchu; podnikatelia; miestne akčné skupiny, regionálne združenia miest a obcí, mimovládne neziskové organizácie, poskytovatelia verejných a neverejných služieb a i).
- **účastník participatívneho procesu** sa rozumie fyzická osoba (resp. nositeľ funkcie alebo zástupca úradu/organizácie/inštitúcie a jednotlivca), ktorá sa zúčastňuje participatívneho procesu.

- **koordinátor participácie** sa rozumie zamestnanec VÚC, ktorý zodpovedá za odborné činnosti spojené s plánovaním, riadením, realizáciou, monitorovaním a vyhodnocovaním participatívnych procesov vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku;
- **zadávateľ** (garant) sa rozumie odborný zamestnanec VÚC poverený tvorbou regionálnej verejnej politiky/projektu/zadania, ktoré si vyžaduje zapojenie verejnosti v spolupráci s koordinátormi participácie;
- **vedúci zamestnanec** sa rozumie riaditeľ úradu, zástupca riaditeľa úradu, riaditeľ kancelárie predsedu, zástupca riaditeľa kancelárie predsedu, hlavný kontrolór, vedúci odboru, vedúci oddelenia, vedúci referátu, (prípadne iní, podľa pracovného/organizačného poriadku VÚC);
- **dodávateľ** je externý odborník, ktorý postupom podľa zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytne služby v rámci konkrétneho participatívneho procesu, v prípade absencie technických, organizačných, časových a/alebo personálnych kapacít úradu VÚC (napr. vyhotovenie analytických a koncepčných prác, tvorba expertíz, vykonávanie prieskumov, facilitácia a i.);
- **ročný plán participatívnych procesov** – sa rozumie písomný materiál, vypracovaný koordinátormi participácie na základe požiadaviek zamestnancov Úradu VÚC, ktorý predstavuje plán participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok a súčasne vyhodnocuje zrealizované participatívne procesy za predchádzajúci kalendárny rok.

SUMARIZÁCIA PROCESU BUDOVANIA KAPACÍT PRE PARTICIPÁCIU V PROSTREDÍ ÚRADOV VÚC

Proces budovania kapacít pre participáciu v prostredí regionálnej územnej samosprávy bol spustený prostredníctvom národného projektu Podpora partnerstva a dialógu pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík 2¹, za ktorým stojí Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti² (ďalej len ÚSV ROS).

Riadená participácia (participácia iniciovaná zo strany verejných inštitúcií) a budovanie kapacít pre participáciu v prostredí verejnej správy bolo ústrednou témou národného projektu. Zavádzanie inovačných opatrení v prostredí VS, zameraných na podporu budovania kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík bolo spoločným menovateľom troch podaktivít:

- Participácia a ústredné orgány štátnej správy
- Participácia a regionálna územná samospráva
- Participácia a miestna územná samospráva.

Národný projekt sa realizoval od decembra 2020 do decembra 2023 a bol financovaný zo zdrojov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom programu Efektívna verejná správa. Podaktivita 2: Participácia a regionálna územná samospráva, zameraná budovanie kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov sa realizovala v období od januára 2022 do decembra 2023 v partnerstve s piatimi samosprávnymi krajmi.

Východiská

Analytický výskum a praktické skúsenosti ÚSV ROS z rokov 2017 - 2020 ukázali, že úradníci v prostredí regionálnej samosprávy sa nebránia participácii, či inovatívnym a nekonvenčným prístupom v procese zapájania verejnosti. Naopak poukázala na skutočnosť, že mnohí z nich disponujú potrebnou motiváciou a entuziazmom, a ak sa v čase testovania nových riešení majú o koho odborne oprieť a sú správne vedení, radi sa stávajú súčasťou zmeny, ktorej cieľom je zvýšenie miery zapojenia verejnosti.

ÚSV ROS predpokladal, že zvýšenie kvality zapojenia verejnosti v regiónoch priamo súvisí s dostatkom kvalifikovaných ľudských zdrojov na úradoch VÚC, ktoré sa participácii budú venovať. Vychádzal zo zistenia, že ak sa majú úrady samosprávnych krajov otvoriť verejnosti a profesionalizovať v oblasti participácie, do systému musia byť vložené nové personálne kapacity, pre ktoré budú zabezpečené vhodné formáty odbornej prípravy, podpory a odborného sprevádzania.

¹ [Podpora partnerstva a dialógu v oblasti participatívnej tvorby verejných politík 2](#)

² [Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti](#) bol zriadený v roku 2011. Prispieva k lepšiemu porozumeniu významu občianskej spoločnosti a činnosti mimovládnych neziskových organizácií. Splnomocnenec vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti má postavenie poradného orgánu vlády Slovenskej republiky. Prostredníctvom akčných plánov, schvaľovaných uzneseniami vlády SR, splnomocnenec manažuje dve základné agendy – „Iniciatíva pre otvorené vládnutie“ a „Konceptia rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku“. Cieľom úradu je budovať a podporovať transparentnosť a partnerstvo medzi verejnou správou, občanmi a mimovládnymi neziskovými organizáciami. Úrad v spolupráci s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, samosprávou a občianskou spoločnosťou reaguje na aktuálne výzvy a prináša nástroje, ktoré podporujú a posilňujú princípy otvoreného vládnutia.

Výzva k spolupráci

ÚSV ROS v marci 2020 zverejnil Výzvu na predkladanie žiadostí o spoluprácu na pilotnej schéme: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej samosprávy³.

Podmienkou účasti úradov VÚC bolo vytvorenie troch nových pracovných miest koordinátorov participácie, začlenenie pracovných pozícií koordinátorov participácie do organizačnej štruktúry a následne ich udržanie (dva roky od finančného ukončenia projektu). Ďalšou z požiadaviek, ktorú úrady VÚC potvrdili čestným vyhlásením, bolo, že vedenie Úradu VÚC bude podporovať proces odborného sprevádzania zamestnancov a noví zamestnanci na pozíciách koordinátor participácie budú uvoľňovaní na pravidelné pracovno-konzultačné stretnutia, workshopy a konferencie, realizovanými ÚSV ROS.

Na základe výzvy sa do programu prihlásilo päť z ôsmich samosprávnych krajov. Na základe Partnerskej zmluvy bola následne zabezpečená spolupráca Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti a piatich samosprávnych krajov:

- Nitriansky samosprávny kraj,
- Banskobystrický samosprávny kraj,
- Žilinský samosprávny kraj,
- Prešovský samosprávny kraj,
- Košický samosprávny kraj.

Pilotná schéma: Budovanie kapacít pre oblasť participatívnej tvorby verejných politík v prostredí VÚC/regionálnej územnej samosprávy sa v rámci prípravy národného projektu transformovala na samostatnú podaktivitu s názvom Participácia a regionálna územná samospráva (podaktivita 2).

Zámery a ciele podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva

Cieľom realizácie bolo zabezpečiť jednotné metodické kroky, ktoré smerujú k postupnému budovaniu kapacít v prostredí piatich samosprávnych krajov v prospech riadenej participácie a participatívnej tvorby verejných politík⁴ tak, aby došlo k:

- optimalizácii a profesionalizácii riadenia participatívnej tvorby verejných politík,
- zintenzívneniu rozsahu informovania o možnostiach zapojenia verejnosti,
- zvýšeniu miery zapojenia verejnosti do procesov tvorby a implementácie regionálnych politík, projektov, či špeciálnych participatívnych zadaní,
- vzniku funkčnej komunity praxe - nadregionálnej spolupracujúcej siete regionálnych koordinátorov participácie, ktorá pod dohľadom odborných garantov buduje vlastnú poznatkovú prax a vytvára priestor pre vzájomné učenie a zdieľanie skúseností o participácii medzi zapojenými krajmi.

Štruktúra aktivít podaktivity 2: Participácia a regionálna územná samospráva

- budovanie komunity praxe, realizácia pracovno – konzultačných stretnutí pod odborným vedením ÚSV ROS, zameraných na zvládnutie konkrétnych úloh a zadaní, spojených s realizáciou projektu (program Učiace sa regióny),
- zmapovanie podmienok, kvality zabezpečenia a riadenia participácie,

³ https://www.minv.sk/?ros_np_participacia_vyzva_vuc

⁴ Viac informácií o podaktivite 2: Participácia a regionálna územná samospráva k dispozícii na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS

- štandardizácia riadenia participatívnych procesov na jednotlivých úradoch zapojených samosprávnych krajov prostredníctvom nového systému riadenia participatívnych procesov,
- realizácia participatívnych procesov a optimalizácia existujúcej participatívnej praxe v piatich samosprávnych krajoch.

Realizácia programu Učiace sa regióny

Dvojročné obdobie implementácie (január 2022 - december 2023) bolo spojené s realizáciou programu odborného sprevádzania koordinátorov participácie, ktorý dostal názov Učiace sa regióny. Odborným garantom programu sa na základe verejného obstarávania stala česká spoločnosť Participation Factory, ktorá v súčinnosti s expertmi ÚSV ROS nastavovala štruktúru a dramaturgiu programu Učiace sa regióny.

Program Učiace sa regióny prostredníctvom vhodného mixu formátov (Komunita praxe - pravidelné skupinové pracovno konzultačné stretnutia, individuálne konzultácie pre tímy KP, odborné workshopy, učenie sa praxou, pracovné stretnutia v regiónoch) odborne pripravoval koordinátorov participácie tak, aby s podporou expertov ÚSV ROS a Participation Factory, dokázali kvalifikovane zabezpečiť implementáciu aktivít a činností, zadaných projektom:

- diagnostiku a zmapovanie stavu a podmienok pre participáciu,
- testovanie nového systému riadenia participatívnych procesov na živých participatívnych procesoch, projektoch a zadaniach (minimálne 3 procesy),
- spracovanie návrhov projektov na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce a zabezpečenie realizácie vybraných opatrení,
- formalizácia optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov,
- tvorba Ročných plánov participatívnych procesov pre rok 2024 a ich schválenie,
- realizácia informačných aktivít na podporu zvyšovania povedomia o participácii.

Výstupy a merateľné ukazovatele

- vytvoriť tri pracovné pozície koordinátorov participácie a zabezpečiť udržateľnosť pracovných miest v rozsahu $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} + 2$ FTE⁵ po dobu dvoch rokov od finančného ukončenia projektu (P0913 - Počet zamestnancov VS vykonávajúcich analytické činnosti alebo manažérske činnosti v prospech zavádzania inováčných a reformných opatrení vo VS)
- zaviesť optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov do praxe (P0719 - Počet zavedených inovovaných procesov)
- zrealizovať minimálne 9 podujatí, ktoré zapájajú verejnosť v rámci realizácie konkrétnych participatívnych procesov (P0589 - Počet zrealizovaných informačných aktivít)

⁵ FTE (Full-time equivalent) je pojem, ktorým sa označuje jednotka, ktorou sa vyjadruje miera zapojenia či kapacita zaťaženie pracovníka prepočítanú na 100% kapacitu. Inými slovami ide o ekvivalent jedného pracovníka na plný úväzok.

KLÚČOVÉ MÍŤNIKY REALIZÁCIE PROJEKTU

Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie

Vytvorenie nových pracovných miest koordinátorov participácie bolo kľúčovou podmienkou procesu budovania kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov. Na úrade samosprávneho kraja boli vytvorené tri nové pracovné miesta, čo zabezpečilo vytvorenie trojčlenného tímu koordinátorov participácie.

Umiestnenie koordinátorov v organizačnej štruktúre úradov bolo na rozhodnutí vedenia úradov samosprávnych krajov. Najčastejšie boli koordinátori participácie umiestnení na oddeleniach strategického plánovania a regionálneho rozvoja. Spolu bolo vytvorených pätnásť miest koordinátorov participácie⁶. Viac informácií k pracovnej pozícii koordinátora participácie (náplň práce KP, kompetenčný model, umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre) sú spracované v samostatnej kapitole tohto dokumentu s názvom Koordinátor participácie.

Program Učiace sa regióny: systém odbornej podpory pre koordinátorov participácie

Budovanie kapacít pre participáciu v prostredí úradov samosprávnych krajov bolo spojené nielen s vytvorením pracovných miest koordinátorov participácie na Úrade VÚC, ale hlavne so zabezpečením systému dlhodobej odbornej podpory pre koordinátorov participácie. Predstavovala kľúčový pilier realizácie projektu, ktorého účelom bolo odborne pripraviť koordinátorov participácie tak, aby kvalifikovane zabezpečili realizáciu aktivít a činností, ako aj zadaných výstupov a výsledkov, ktoré boli zadané projektom. Ponúkol bohatý mix formátov a metód práce s koordinátormi participácie:

- A. Komunita praxe**
- B. Pravidelné konzultácie s tímami KP**
- C. Spoločné odborné workshopy**
- D. Vyhodnotenie kompetencií KP**
- E. Pracovné stretnutia v regiónoch (Tour de Regions)**
- F. Učenie sa praxou**

A. Komunita praxe

Kľúčovým komponentom budovania kapacít koordinátorov participácie sa stala Komunita praxe (Community of Practice). Predstavovala novú organickú štruktúru, ktorá zastrešila sieť regionálnych koordinátorov participácie z jednotlivých úradov samosprávnych krajov. Jej činnosť bola zabezpečená prostredníctvom pravidelných online pracovno - konzultačných stretnutí (raz do týždňa/ 2 hodiny), na ktorých sa stretávali koordinátori participácie s odbornými garantmi programu Učiace sa regióny. Komunita praxe zabezpečuje vzájomné zdieľanie poznatkov, zhodnotenie priebežných výsledkov práce, transfer skúseností a priestor pre efektívne učenie sa. Vytvára bezpečný priestor, v ktorom dochádzalo k postupnému zmocňovaniu koordinátorov participácie a budovaniu/vytváraníu vlastnej poznatkovej praxe. Ide o inovatívnu a progresívnu metódu učenia sa, ktorá kladie dôraz nie na individuálne, ale na sociálne učenie sa, kedy zdieľané poznatky sú spoločným vlastníctvom učiacej sa

⁶ Zoznam koordinátorov participácie vrátane kontaktov je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia2_RUS_koordinatori

komunity, nielen jednotlivca. V rámci projektu sa zrealizovalo vyše 80 stretnutí **Komunity praxe**.⁷

B. Pravidelné konzultácie s tímami KP

Ďalším z formátov, ktorý tvoril súčasť programu Učiace sa regióny, patrili pravidelné konzultácie s jednotlivými tímami koordinátorov participácie. Konzultácie s tímami jednotlivých úradov samosprávnych krajov vytvorili priestor pre diskusiu o konkrétnych participatívnych procesoch, alebo aktivitách. Online konzultácie prebiehali pravidelne, v presne stanovenom čase, raz do týždňa. Časová dotácia pre jednu konzultáciu a tím bola 60 minút týždenne. Predmetom spoločných diskusií s expertmi a odbornými garantmi bolo riešenie konkrétnych situácií, problémov, úloh, naviazaných na jednotlivé fázy riadenia participatívnych procesov. Pravidelné konzultácie s jednotlivými tímami vytvorili priestor pre diskusiu, poradenstvo, spoločné zvažovanie, konzultovanie, pripomienkovanie napr. k mapovaniu aktérov, výberu účastníkov, vhodných metód zapojenia verejnosti, spracovaniu dizajnov participatívnych procesov, príprave scenárov k podujatiam, komunikačných výstupov, dokumentácie k procesu. V rámci programu Učiace sa regióny bolo poskytnutých 319 hodín konzultácií pre jednotlivé regionálne tímy koordinátorov participácie, z toho pre KSK pre tím koordinátorov participácie KSK 64 hodín.

C. Spoločné odborné workshopy

Činnosť Komunity praxe bola podporená realizáciou prezenčných dvojdnových **spoločných workshopov pre koordinátorov participácie**, v rámci ktorých prebiehalo hodnotenie priebehu projektu, ako aj progresu KP a ich posunu v plnení výstupov a míľnikov projektu. Zabezpečovali osobné prepojenie jednotlivých tímov KP s expertmi, ako aj formálnu a neformálnu výmenu skúseností medzi samosprávnymi krajinami. Zaisťovali priestor pre spoločné diskusie k novým zadaniam a riešeným témam, ako aj čas na vyhodnocovanie a pripomienkovanie konkrétnych úloh a zadaní. Súčasťou workshopov boli pripomienkovacie, konzultačné procesy, prípadne spolupráca dokumentov a projektov (napr. katalóg príkladov dobrej praxe, projekty vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce). Umožňovali KP získať nové zručnosti (napr. facilitácia, metódy, techniky a formy práce s účastníkmi), rozvíjať know-how na vybrané témy, alebo byť súčasťou simulácií a modelových cvičení, zameraných na dizajnovanie participatívnych procesov. V rámci projektu sa zrealizovalo 6 odborných workshopov⁸.

D. Vyhodnotenie kompetencií KP

V rámci prípravnej fázy na prelome mesiacov marec – apríl 2022 bolo zrealizované úvodné vyhodnotenie kompetencií koordinátorov participácie, ktoré prebehlo formou osobných pohovorov. Osobný online pohovor v časovej dotácii 30-45 minút prebehol s každým koordinátorom participácie samostatne. Bol zameraný na zmapovanie osobnostných predpokladov, zhodnotenie silných a slabých stránok KP. Druhá časť procesu vyhodnocovania kompetencií sa realizovala prostredníctvom elektronického dotazníka. Jej cieľom bolo analyzovať mieru odbornosti a zručností, ktorými KP disponujú, ako aj zmapovať ich potreby. Tretia časť vyhodnotenia sa konala v rámci prvého odborného workshopu v Bratislave a mapovala dynamiku jednotlivých tímov s využitím simulačných cvičení, spojených s dizajnovaním participatívnych procesov. Priebežné vyhodnocovanie a

⁷ Termíny a podrobný program Komunity praxe je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_komunity_praxe

⁸ Program jednotlivých odborných workshopov je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_workshopy

sledovanie posunu zručností KP prebiehalo cca každého pol roka prostredníctvom sebahodnotiaceho dotazníka a simulačných cvičení v rámci spoločných odborných workshopov, ako aj pozorovaním jednotlivých koordinátorov participácie a sledovaním ich posunu počas pravidelných konzultácií s tímami KP a práce v rámci stretnutí Komunity praxe.

E. Pracovné stretnutia v regiónoch (Tour de Regióny)

Pod názvom Tour de regiony sa skrývajú pracovné stretnutia v regiónoch. Zástupcovia USV ROS a odborní garanti z Participation Factory navštívili všetkých päť úradov samosprávnych krajov, na ktorých boli vytvorené pozície koordinátorov participácie. Účelom stretnutí bolo v rámci Tour de Regióny 1⁹ prezentovať prínosy participácie, model budovania kapacít, program Učiace sa regióny, ako aj predstaviť plán aktivít a očakávané výstupy (máj - jún 2022) a v rámci Tour de Regióny 2¹⁰ odprezentovať priebežne dosiahnuté výsledky - optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov a prediskutovať spôsob jeho formalizácie (júl 2023). Stretnutí sa zúčastňovali predovšetkým vedúci jednotlivých odborov a vedenie úradu, ako aj zástupcovia koordinátorov participácie.

F. Učenie sa praxou

Program Učiace sa regióny prostredníctvom vhodného mixu formátov (Komunita praxe - pravidelné skupinové pracovno konzultačné stretnutia, individuálne konzultácie pre tímy KP, odborné workshopy, učenie sa praxou, pracovné stretnutia v regiónoch) využíval princíp učenia sa praxou. Práca účastníkov bola postavená na vzájomnom participatívnom učení, mentorstve a coachingu s využitím princípov budovania funkčnej komunity praxe. Program odborne pripravoval koordinátor participácie tak, aby s podporou sprevádzajúcich expertov, dokázali kvalifikovane zabezpečiť implementáciu aktivít a činností, ale hlavne výsledkov, ktoré boli zamerané projektom. Koordinátori participácie nadobudnuté a získané skúsenosti, poznatky a zručnosti priamo prenášali do svojej pracovnej činnosti s dôrazom na prípravu, realizáciu a vyhodnotenie participatívnych procesov, ktorých riadením boli poverení. Súčasne nadobudnuté skúsenosti z praxe (dobré aj zlé) prenášali do ďalšej činnosti komunity praxe. Ide o inovatívnu a progresívnu metódu podpory a učenia sa, ktorá kladie dôraz nie na individuálne, ale na sociálne učenie sa, kedy zdieľané poznatky sú spoločným vlastníctvom učiacej sa komunity, nielen jednotlivca.

Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu

Jedným z výstupov projektu bola diagnostika stavu a podmienok pre participáciu s cieľom zmapovať existujúcu prax (zrealizované participatívne procesy), ľudský potenciál, riziká a slabé miesta, ktoré ovplyvňujú kvalitu participácie a následne identifikovať príležitosti pre zvyšovanie účasti verejnosti na tvorbe politík s využitím potenciálu koordinátorov participácie. Išlo o dlhodobý proces mapovania a vyhodnotenia stavu a podmienok pre participáciu na úrovni jednotlivých úradoch samosprávnych krajov.

Proces diagnostiky prebiehal vo viacerých fázach¹¹. Úvodnou fázou bolo prvotné zmapovanie zázemia a podmienok pre participáciu prostredníctvom rozhovorov s vybranými zamestnancami, ktoré realizovali koordinátori participácie. Jej cieľom bolo vytvoriť priestor

⁹ https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_tour_de_regiony

¹⁰ https://www.minv.sk/?ros_participacia2_rus_budovanie_kapacit_tour_de_regiony_2

¹¹ Viac informácií o jednotlivých fázach diagnostiky a mapovania stavu a podmienok pre participáciu: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

pre KP, aby sa zoznámili s úradom, jeho zamestnancami, a identifikovali regionálne verejné politiky, projekty a zadania, do ktorých je vhodné a potrebné zapojiť verejnosť.

V ďalšej fáze diagnostiky sa realizovali rozhovory s vedením úradov (vedúcimi zamestnancami odborov a riaditeľmi úradov). Rozhovory slúžili na vytvorenie si predstavy o tom, ako vedenie vníma participáciu a do akej miery je participácii naklonené. Počas týchto rozhovorov sme na každom úrade identifikovali politiky, ktoré sa v minulosti tvorili participatívne. Praktické, živé skúsenosti so zapojením verejnosti sme následne zisťovali z rozhovorov s odbornými zamestnancami, ktorí boli zodpovední za tvorbu daných politík. Poslednou fázou bol dotazníkový prieskum, ktorý bol zaslaný všetkým zamestnancom úradov samosprávnych krajov.

Záverečným výstupom z diagnostiky, ktorý sumarizuje zistenia z jednotlivých fáz, je analýza participatívnej praxe na každom z piatich úradov samosprávnych krajov. **Analýza participatívnej praxe KSK¹²** sumarizuje výsledky a zistenia z diagnostiky mapovania stavu a podmienok pre participáciu na Úrade VÚC. Analýza definuje návrhy na zefektívnenie participácie na úrade a slúži ako podklad pre navrhnutie ďalších opatrení na zlepšenie participatívnej praxe pre ďalšiu fázu budovania kapacít. Záverečné zistenia a odporúčania predstavujú samostatnú kapitolu tohto materiálu s názvom Kľúčové zistenia z diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu.

Optimalizovaný systém riadenia participatívnych procesov

Ďalšou kľúčovou aktivitou bolo navrhnutie optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov. Optimalizovaný systém riadenia PP zastrešuje celý životný cyklus participatívneho procesu, ktorý predstavuje sedem na seba nadväzujúcich fáz. Navrhnutý systém riadenia bol v rámci realizácie projektu testovaný na minimálne troch živých participatívnych procesoch a procesoch riadenia participácie na každom zo zapojených úradov samosprávnych krajov.

Sedem fáz riadenia participatívneho procesu (PP):

1. **Definovanie zadania PP**
2. **Dizajnovanie PP**
3. **Podrobné naplánovanie PP**
4. **Realizácia PP**
5. **Priebežný zber dát a monitoring PP**
6. **Priebežné informovanie a komunikácia o PP**
7. **Vyhodnotenie PP**

Popis jednotlivých fáz riadenia participatívnych procesov

1. **Definovanie zadania PP** – predstavuje fázu zberu požiadaviek na spoluprácu s koordinátormi participácie na základe identifikovanej potreby zapojiť verejnosť. Potreba môže byť naviazaná na tvorbu regionálnej verejnej politiky, konkrétny projekt, zadanie, či prípravu podujatia, ktoré si vyžaduje zapojenie verejnosti. Následne je požiadavka rozpracovaná do samostatného dokumentu, ktorý definuje kontext regionálnej verejnej politiky, projektu, či zadania, ciele a očakávania zadávateľa od koordinátorov participácie a participatívneho procesu, ako aj určuje

¹² Výstup Analýza participatívnej praxe KSK je k dispozícii na web stránke: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

kontaktné osoby, prípadne nastavuje formy medziodborovej spolupráce (ak relevantné).

2. **Dizajnovanie PP** – predstavuje fázu, ktorej cieľom je nastaviť kvalitu participatívneho procesu a prostredníctvom spracovania dokumentu Projektový spis jasne zadefinovať: ciele, prínosy participatívneho procesu, zmapovať aktérov, roztriediť aktérov, navrhnúť kľúč pre výber účastníkov do participatívneho procesu, navrhnúť dizajn procesu (aktivity, metódy zapojenia, výstupy a výsledky participatívneho procesu).
3. **Podrobné naplánovanie PP** – predstavuje fázu, ktorej cieľom je nastaviť riadenie participatívneho procesu a prostredníctvom spracovania dokumentu Projektový spis jasne zadefinovať fázy, míľniky, výstupy jednotlivých aktivít, ako aj určiť indikátory plnenia aktivít. Súčasne dokument definuje systém riadenia, určuje rozdelenie rolí v tíme, určuje role a mandáty, ako aj definuje potrebné zdroje na realizáciu participatívneho procesu (časové, personálne, materiálne a finančné), komunikačný plán a spoluprácu s dodávateľom (ak relevantné).
4. **Realizácia PP** – predstavuje realizačnú fázu participatívneho procesu, ktorá je nastavená v zmysle schváleného Projektového spisu.
5. **Priebežný zber dát a monitoring PP** – predstavuje fázu, ktorej cieľom je zabezpečiť priebežný monitoring priebehu participatívneho procesu, sledovanie plnenia indikátorov a navrhovanie nápravných opatrení (ak relevantné).
6. **Priebežné informovanie a komunikácia o PP** - predstavuje fázu, ktorej cieľom je priebežne komunikovať o participatívnom procese dovnútra Úradu VÚC, ako aj navonok smerom k verejnosti.
7. **Vyhodnotenie PP** – predstavuje fázu vyhodnotenia úspešnosti participatívneho procesu po jeho ukončení. Jeho cieľom je vypracovať Hodnotiacu správu na základe dát z monitorovacieho procesu, sledovania plnenia indikátorov a spätnej väzby od zapojených zamestnancov Úradu VÚC a účastníkov procesu.

Špecifické miesto v systéme riadenia participatívnych procesov má tvorba a schvaľovanie Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorý sa orientuje na vyhodnotenie zrealizovaných a plánovanie budúcich participatívnych procesov. Je zadefinovaný dvoma procesnými krokmi:

- a. Vytvorenie Ročného plánu PP na budúci kalendárny rok,
- b. Vyhodnotenie aktuálneho Ročného plánu PP.

Katalóg procesov, procesné mapy a knižnica dokumentov

Pre každú zo popísaných fáz životného cyklu riadenia participatívneho procesu bola spracovaná samostatná procesná mapa, ktorá definuje konkrétne postupy a činnosti, ako aj potrebné ľudské zdroje, požadované vstupy a očakávané výstupy. Pre proces plánovania a vyhodnocovania participatívnych procesov na ročnej báze bol spracovaný v samostatných procesných mapách.

Procesné mapy boli nastavené a spracované pre:

- **konkrétny participatívny proces:**
 - 1.1. Definovanie zadania participatívneho procesu
 - 1.2. Dizajnovanie participatívneho procesu
 - 1.3. Podrobné naplánovanie participatívneho procesu
 - 1.4. Realizácia participatívneho procesu
 - 1.5. Priebežný zber dát a monitoring
 - 1.6. Priebežné informovanie a komunikácia participatívneho procesu
 - 1.7. Vyhodnotenie participatívneho procesu
- **tvorbu Ročného plánu participatívnych procesov**
 - 2.1. Vytvorenie Ročného plánu participatívnych procesov na budúci rok
 - 2.2. Vyhodnotenie aktuálneho Ročného plánu participatívnych procesov

Pre jednotlivé procesné fázy boli spracované karty procesu, v ktorých užívatelia ku každej procesnej mape nájdú odkaz na procesný model (vizualizáciu procesu), stručný popis procesu, rozhrania na iné procesy a podprocesy, identifikovaných účastníkov procesu, vstupy procesu, výstupy procesu, identifikovanú štartovaciu a koncovú udalosť a obmedzenia realizácie procesu.

Súčasťou súboru procesných máp je aj **knižnica dokumentov**, ktorá obsahuje predpripravené šablóny a vzory, ktoré metodicky usmerňujú prácu/činnosť koordinátorov participácie pri vypracovávaní výstupov z jednotlivých fáz riadenia participatívneho procesu. Konkrétne ide o šablóny a vzorové dokumenty:

- a. Šablóna č. 1 / Požiadavka na spoluprácu
- b. Šablóna č. 2 / Projektový dotazník
- c. Šablóna č. 3 / Projektový spis
- d. Šablóna č. 4 / Tabuľka sledovania indikátorov
- e. Šablóna č. 5 / Vizitka participatívneho procesu
- f. Šablóna č. 6 / Hodnotiaca správa
- g. Šablóna č. 7 / Ročný plán participatívnych procesov

Procesné mapy sú spracované v zmysle [Princípov optimalizácie procesov vo verejnej správe](#) a sú založené na [Metodike optimalizácie procesov - konvencie](#) (výstup z národného projektu [Optimalizácia procesov vo verejnej správe](#)).

Poznámka: Katalóg procesov pre systém riadenia participatívnych procesov vrátane vzorových dokumentov/šablóny sú samostatnou prílohou č.1 tohto dokumentu.

Formalizácia systému riadenia participatívnych procesov

Záverečná etapa realizácie projektu bola naviazaná na zavedenie a formalizáciu navrhnutého a otestovaného systému riadenia participatívnych procesov. Táto fáza realizácie projektu bola spojená s procesom tvorby a schvaľovania prvého Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok (2024). Schválením prvého Plánu participatívnych procesov pre rok 2024 vedením Úradu VÚC je systém riadenia participatívnych procesov oficiálne zavedený do praxe.

Ďalšou možnosťou formalizácie systému riadenia participatívnych procesov bolo je schválenie Manuálu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom, ktorý upravuje postup a dáva návod zamestnancom vyššieho územného celku ako zapojiť verejnosť v rámci plnenia svojich pracovných úloh.

Ročný plán participatívnych procesov pre rok 2024

Ročný plán participatívnych procesov je písomným materiálom, ktorý sumarizuje plánované participatívne procesy pre ďalší kalendárny rok 2024 a súčasne ponúka zhodnotenie činnosti koordinátoriek participácie počas doby realizácie projektu (január 2022 – december 2023). Materiál kladie dôraz na vyhodnotenie zrealizovaných a prebiehajúcich participatívnych procesov, ktoré testovali nový systém riadenia participatívnych procesov v rokoch 2022 - 2023.

Schválením materiálu zo strany vedenia jednotlivých úradov samosprávnych krajov je zabezpečené zavedenie (formalizácia) optimalizovaného systému riadenia participatívnych procesov, ako aj odsúhlasenie zoznamu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorý definuje činnosť koordinátorov participácie v roku 2024. Zoznam participatívnych procesov pre rok 2024 obsahuje nové participatívne projekty, ako aj participatívne procesy a zadania, ktoré začali v roku 2023 a budú pokračovať v roku 2024.

Jeho súčasťou môže byť aj návrh konkrétnych opatrení a krokov, ktoré sú zamerané na ďalší proces posilňovania medziodborovej komunikácie a spolupráce, vnútroinštitucionálnej participácie, či na podporu budovania kapacít pre participáciu na úrade, ako aj v regióne.

Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom

Manuál riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom upravuje postup a dáva návod zamestnancom vyššieho územného celku ako zapojiť verejnosť v rámci plnenia svojich pracovných úloh.

Manuál bol spracovaný za účelom zavedenia systému riadenia participatívnych procesov do tvorby verejných politík VÚC, projektov alebo iných zadaní a úloh, ktoré vyžadujú zapojenie verejnosti. Upravuje ciele participatívnych procesov, pracovnú činnosť koordinátorov participácie, povinnosti zamestnancov VÚC v súvislosti s plánovaním, realizovaním a vyhodnocovaním participatívnych procesov, návod na postup zabezpečenia tvorby Ročného plánu participatívnych procesov a návod na postup pri realizácii konkrétnych participatívnych procesov. Súčasťou manuálu je aj článok venovaný vymedzeniu a definícii základných pojmov ako sú riadená participácia, participatívny proces, verejnosť, účastník participatívneho procesu, tvorba regionálnych verejných politík atď.

K Manuálu je priložená Procesná mapa riadenia participatívnych procesov a k nej vypracované vzorové dokumenty – šablóny, spomínané vyššie v texte (Šablóna č. 1 / Požiadavka na spoluprácu, Šablóna č. 2: Projektový dotazník, Šablóna č. 3: Projektový spis, Šablóna č. 4: Tabuľka sledovania indikátorov, Šablóna č. 5: Vizitka participatívneho procesu, Šablóna č. 6: Hodnotiaca správa a Šablóna č. 7: Ročný plán participatívnych procesov.

Poznámka: Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom, procesné mapy a vzorové dokumenty sú samostatnou prílohou č. 2 tohto dokumentu.

Realizácia participatívnych procesov

Jednou z aktivít projektu bolo na každom zo zapojených úradov zabezpečiť testovanie systému riadenia participatívnych procesov na minimálne troch živých participatívnych procesoch, ktoré vzišli z potrieb a plnenia úloh Úradu VÚC.

V rámci projektu na úrovni zapojených VÚC bolo zrealizovaných viac ako 20 participatívnych procesov¹³, ktoré sa týkali rôznych oblastí výkonu správy (životné prostredie, sociálne veci, cestovný ruch, doprava, školstvo, regionálny rozvoj, kultúra atď.). Z hľadiska typu participatívnych procesov podľa úrovne zapojenia verejnosti spektrum realizovaných procesov zabezpečilo od konzultácií a diskusií s verejnosťou, spoluprodukcii dokumentov a generovanie konkrétnych návrhov, ako aj modely spolurozhodovania v procesoch prioritizácie projektov, či opatrení.

Realizácia participatívnych procesov bola spojená s:

- tvorbou, alebo aktualizáciou regionálnych verejných politík (konceptné, strategické dokumenty, akčné plány),
- prioritizáciou projektov do zásobníkov pre Integrované územné stratégie/investície,
- vznikom a činnosťou platforiem, alebo kooperujúcich sietí partnerov s cieľom zabezpečiť kvalitnejšiu implementáciu regionálnych verejných politík a zefektívniť poskytované služby v území,
- realizáciou špecializovaných participatívnych podujatí a prieskumov s cieľom identifikovať potreby špecifickej cieľovej skupiny, zabezpečiť navrhovanie a spoluprodukcii opatrení, dynamizovať spoluprácu medzi aktérmi, alebo zlepšiť pracovné prostredie na úrade,
- vytvorením podmienok pre riadený dialóg aktérov v území s cieľom eliminovať konflikt v území, dynamizovať spoluprácu s VÚC, zefektívniť čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, zabezpečiť výmenu skúseností a zdieľanie dobrej/zlej praxe.

V čase realizácie projektu koordinátorky participácie KSK v súčinnosti so Zadávateľmi (garantmi) a vybranými zamestnancami Úradu VÚC KSK zrealizovali 4 participatívne procesy¹⁴:

1. Rozvoj publika (audience development) – návštevník ako súčasť divadelnej komunity,
2. Podpora pohybových aktivít u študentov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja,
3. Dáta v priestore – Geoportál KSK,
4. Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk.

Viac informácií o zrealizovaných participatívnych projektoch na Úrade VÚC je predmetom samostatnej kapitoly tohto dokumentu s názvom Zrealizované participatívne procesy (vrátane ich vyhodnotenia).

¹³ Zoznam všetkých zrealizovaných participatívnych projektov nájdete na web stránke ÚSV ROS: [Banskobystrický samosprávny kraj](#) | [Košický samosprávny kraj](#) | [Nitriansky samosprávny kraj](#) | [Prešovský samosprávny kraj](#) | [Žilinský samosprávny kraj](#)

¹⁴ Informácie o participatívnych procesoch KSK nájdete na linkoch: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_parti_procesy_KSK
<https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/>

Projekty na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce

Samostatnou témou sa v rámci realizácie projektu sa stala vnútroinštitucionálna participácia a podpora medziodborovej spolupráce. Dôvodom pre otvorenie témy bola skutočnosť, že predpokladom efektívnej komunikácie, spolupráce a participácie s aktérmi v území, je v prvom rade kvalitná medziodborová komunikácia, spolupráca a participácia. Preto bol do systému riadenia participatívnych procesov zapracovaný procesný prvok na podporu medziodborovej participácie, špeciálne ak ide o tvorbu regionálnych verejných politík, projektov a zadaní, ktoré si vyžadujú súčinnosť dvoch, prípadne viacerých odborov.

Diagnostika stavu a podmienok pre participáciu poukázala na fakty, že medziodborová spolupráca je súčasťou pracovnej kultúry v prostredí sledovaných krajov. Až 74 % respondentov zapojených do dotazníkového prieskumu (jún 2023 – september 2023)¹⁵, považuje spoluprácu s inými odbormi pri riešení svojich agend za bežnú prax, ale pre zlepšenie existujúcej medziodborovej spolupráce by zamestnanci uvítali realizáciu mäkkých aktivít, v ktorých dochádza k organickému prenosu poznatkov medzi zamestnancami. A súčasne vytvárajú prostredie a podmienky, v rámci ktorých zamestnanci majú možnosť lepšie spoznať agendu, výsledky práce a zamestnancov z iných oddelení (napr. teambuildingy, pravidelné neformálno-pracovné stretnutia, pracovné raňajky, job - shadowing, interný newsletter a konferencie).

Každý z tímov koordinátorov participácie na zapojených samosprávnych krajoch vypracoval samostatný projekt, zameraný na podporu vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej komunikácie a spolupráce. V niektorých samosprávnych krajoch, na základe prezentácie projektov VIP a následnej diskusie s vedením, došlo aj k realizácii vybraných opatrení:

- medziodborové projektové porady (PSK),
- letná škola strategického plánovania odboru (BBSK),
- úprava spoločných priestorov úradu pre potreby neformálnych pracovných stretnutí (ŽSK),
- interný newsletter (BBSK¹⁶, KSK),
- medziodborové raňajky (NSK),
- dobrovoľnícke aktivity (KSK).

Viac informácií o agende vnútroinštitucionálnej participácie a medziodborovej spolupráce sú spracované v rámci publikácie Príklady dobrej praxe zo zapojených úradov VÚC sú rozpracované v publikácii Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe¹⁷.

Zvyšovanie povedomia o participácii

Kľúčovou súčasťou realizácie participatívnych procesov je transparentná a otvorená komunikácia. Aktéri, účastníci participatívneho procesu, ale aj široká verejnosť musí mať prístup k informáciám o participatívnych procesoch, ktoré zapájajú verejnosť a sú iniciované zo strany úradov samosprávnych krajov. Účelom otvorenej komunikácie je nielen referovať o

¹⁵ online dotazníkový prieskum ([dotazník](#)), realizovaný na všetkých zapojených úradoch samosprávnych krajov bol zameraný na zisťovanie názorov a skúseností zamestnancov v štyroch tematických okruhoch: (1) medziodborová spolupráca, (2) vnímanie a postoj k participácii, (3) reflexia koordinátorov participácie a (4) potreba školení v oblasti participácie. Jeho výsledky sú zapracované do Analýzy participatívnej praxe BBSK.

¹⁶ [Newsletter participácie vol. 3 \(office.com\)](#) [Newsletter participácie vol. 2 \(office.com\)](#)

¹⁷ publikácia Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe je k dispozícii na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia2_publicita_publicacie

tom, aké participatívne procesy, aktivity a zadania sa zrealizovali, aké závery a výstupy participatívne aktivity zabezpečili, do akej miery boli tieto závery a výstupy úradom akceptované, ale jej cieľom je aj proaktívne informovať o participatívnych procesoch a aktivitách, do ktorých sa verejnosť v regiónoch môže zapojiť.

V rámci projektu sme sa sústredili nielen na zintenzívnenie rozsahu informovania o možnostiach zapojenia verejnosti, ale aj na zvýšenie povedomia o participácii v regiónoch (v rámci úradu aj smerom von z úradu).

A. Informovanie a publicita

Na webových stránkach každého z piatich zapojených úradov samosprávnych krajov vznikla samostatná sekcia, podstránka venovaná téme participácie. Na podstránke sú dostupné informácie o projekte, programe budovania kapacít pre participáciu, tíme koordinátorov participácie, realizovaných participatívnych procesoch, podujatiach a ich výstupoch. Táto podstránka by mala slúžiť ako hlavný informačný bod pre participáciu v kraji aj pre ďalšie obdobie po ukončení projektu. Úrad KSK zverejňuje informácie o participácii na svojej web stránke v rámci samostatnej podsekcii s názvom Participácia¹⁸.

Ďalším informačným kanálom, ktorý slúži na prezentáciu aktivít a výsledkov práce koordinátorov participácie na jednotlivých úradoch VÚC, je web stránka ÚSV ROS a jej samostatná podsekcii s názvom Participácia a RÚS¹⁹

B. Odborné konferencie

Projekt vytvoril priestor pre realizáciu cyklu regionálnych odborných konferencií²⁰. Každý zo zapojených úradov samosprávnych krajov sa stal organizátorom odbornej konferencie o participácii, programe budovania kapacít pre participáciu, aktivitách projektu, ako aj participatívnych procesoch a konkrétnych modeloch zapájania verejnosti. Ich cieľom bolo poukázať na prínosy riadenej participácie, prezentovať dobré príklady z praxe v regióne, či zdieľať dosiahnuté výsledky jednotlivých úradov samosprávnych krajov. Účastníkmi odborných konferencií boli zástupcovia miest a obcí, ďalších samosprávnych krajov, ústredných orgánov štátnej správy, mimovládnych neziskových organizácií, či ďalších zástupcov občianskej spoločnosti. Odborná konferencia s názvom Rozhybme kraj v participácii²¹, ktorú realizoval Úrad KSK a zúčastnilo sa jej 59 účastníkov, sa konala dňa 22. novembra 2023 v priestoroch Východoslovenského múzea v Košiciach.

Súčasne projekt vytvoril priestor pre realizáciu ďalších odborných konferencií a ďalších podujatí, ktoré podporovali zapojenie verejnosti, kľúčových aktérov a partnerov z územia v rámci realizovaných participatívnych procesov. V rámci projektu bolo zrealizovaných viac ako 55 participatívnych podujatí z toho úrad KSK zrealizoval 7 podujatí.

C. Publikácia Učiace sa regióny - katalóg príkladov dobrej praxe

Publikácia je výsledkom participatívneho procesu, ktorý sumarizoval nadobudnuté skúsenosti koordinátorov participácie z prípravy, implementácie a vyhodnotenia participatívnych

¹⁸ Link: <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/o-projekte/>

¹⁹ Link: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS

²⁰ Informácie k odborným konferenciám: [BBSK \(18.5.2023\)](#) | [PSK \(31.5.2023\)](#) | [ŽSK \(20.6.2023\)](#) | [NSK \(29.6.2023\)](#)

²¹ <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/aktuality/odborna-konferencia-rozhybme-kraj-participacii.html>
<https://web.vucke.sk/sk/kompetencie/regionalny-rozvoj/aktuality/rozhybme-kraj-participacii.html>

procesov, realizovaných počas doby realizácie projektu pracovali. Je praktickou príručkou pre každého, kto je poverený prípravou a realizáciou participatívneho procesu, alebo podujatia. Syntetizuje nadobudnuté poznanie do odporúčaní a rád v previazaní na desať princípov kvalitného participatívneho procesu „Participatívne desatoro“, praktické tipy k jednotlivým fázam participatívneho procesu, checklisty od regionálnych koordinátorov participácie (napr. čo si pripraviť na participatívny workshop, ako nastaviť časový harmonogram a pripraviť rozpočet participatívneho procesu, ako využiť vybrané metódy a formáty zapojenia verejnosti). Publikácia súčasne predstavuje jednotlivých koordinátorov participácie a príbeh jednotlivých regionálnych tímov za kvalitnejšou participáciou v regióne, ako aj tých, ktorí za realizáciou programu Budovania kapacít pre participáciu na úrovni samosprávnych krajov stoja.

D. Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy?

Jeden z kľúčových odborných výstupov, ktorý rozširuje aktuálne poznanie o participatívnej praxi na úrovni regionálnej územnej samosprávy je záverečná súhrnná analýza. Interpretuje a vyhodnocuje všetky zozbierané kvalitatívne a kvantitatívne dáta z jednotlivých samosprávnych krajov, ktoré slúžili pre spracovanie analýz participatívnej praxe na jednotlivých úradoch samosprávnych krajov. Tieto dáta slúžili ako podklad pre sekundárnu analýzu dát, ktorú spracoval expertný tím ÚSV ROS. Výsledkom je súhrnná analýza Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy?²²

Udržateľnosť pracovných miest koordinátorov participácie

Projekt zabezpečil vytvorenie troch pracovných miest koordinátorov participácie, ktoré boli financované z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu cez program Efektívna verejná správa. Podmienkou realizácie programu Učiace sa regióny - budovania kapacít pre participáciu na úradoch samosprávnych krajov, bolo nielen vytvorenie, ale aj udržanie novovytvorených pracovných pozícií koordinátorov participácie. V skratke to znamená to, že činnosť koordinátorov participácie nebude ukončená koncom realizácie projektu. Udržateľnosť výsledkov projektu je naviazaná na zachovanie minimálne dvoch pracovných miest na plný pracovný úväzok, alebo vo verzii 1 plný a 2 polovičné pracovné úväzky. Po ukončení projektu musia byť pracovné miesta koordinátorov participácie financované z vlastných zdrojov úradov samosprávnych krajov. Udržateľnosť týchto pracovných miest je naviazaná na obdobie dvoch rokov od finančného ukončenia projektu.

²² Analýza Aká je prax participatívnej tvorby verejných politík v prostredí regionálnej územnej samosprávy? je dostupná na web stránke ÚSV ROS: https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

KOORDINÁTOR PARTICIPÁCIE

Popis role a náplň práce koordinátora participácie

Koordinátor participácie (KP) funguje ako garant kvality riadenia participatívnych procesov. Plánuje, dizajnuje, usmerňuje, koordinuje a vyhodnocuje participatívne procesy (procesy, ktoré zabezpečujú zapojenie verejnosti) vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku. Pracuje s verejnosťou v súčinnosti s ďalšími relevantnými zamestnancami úradu samosprávneho kraja. Funguje v tíme zloženom z minimálne dvoch koordinátorov participácie a spoločne zabezpečujú agendy participácie naprieč úradom. Koordinátori participácie na Úrade VÚC aktívne a vzájomne kooperujú a spoločne zaisťujú kvalitu riadenia participatívnych procesov.

Koordinátor participácie je zodpovedný za kvalitnú implementáciu participatívnych procesov v zmysle nastaveného a schváleného systému riadenia participatívnych procesov počas prípravnej, realizačnej fázy a fázy vyhodnotenia participatívneho procesu. Konkrétne:

- **Počas prípravnej fázy procesu:** zabezpečuje distribúciu a vyhodnotenie Požiadavky na spoluprácu, spracovanie Projektového dotazníka, vytvára dizajn participatívnych procesov a zabezpečuje prípravu Projektového spisu, ktorý definuje ciele participatívneho procesu, mapuje zainteresovaných aktérov, navrhuje a určuje metódy zapojenia verejnosti, definuje merateľné ukazovatele, zabezpečuje výber a nastavenie nástrojov pre riadenie a koordináciu procesu, plánuje a podrobne rozpracováva jednotlivé fázy procesu na úroveň participatívnych aktivít a podujatí, ako aj zabezpečuje návrh riadenia participatívnych procesov (navrhuje tím pre realizáciu participatívneho procesu, definuje mandáty a role v rámci tímu, ako aj úlohu a postavenie dodávateľov, navrhuje rozpočet a komunikačný plán pre participatívne procesy).
- **Počas realizačnej fázy procesu:** zabezpečuje nábor a komunikáciu s účastníkmi participatívneho procesu, súčinnosť zamestnancov Úradu VÚC a dodávateľov na participatívnych aktivitách, realizuje všetky participatívne aktivity (ankety, dotazníkové prieskumy, fokusové skupiny, informačné dni, pracovné skupiny, okrúhle stoly, workshopy, verejné konzultácie, verejné vypočutia, občianske zhromaždenia, stretnutia s organizovanou a neorganizovanou verejnosťou, vyhodnotenie a zapracovávanie pripomienok atď.), vykonáva facilitáciu stretnutí a workshopov, zabezpečuje a distribuuje dokumentáciu (výstupy) z participatívnych podujatí a aktivít.
- **Počas fázy vyhodnotenia procesu:** po ukončení participatívneho procesu zabezpečuje vyhodnotenie participatívneho procesu formou Hodnotiacej správy, ktorú spracuje na základe zozbieraných dát (priebežný monitoring) a plnenia merateľných indikátorov, prípadne ďalších doplnkových dát, zozbieraných po ukončení procesu (napr. spätná väzba od zamestnancov, účastníkov procesu).
- **Priebežne počas doby trvania participatívneho procesu:** spracováva a priebežne aktualizuje dokumentáciu k jednotlivým participatívnym procesom v zmysle nastaveného systému riadenia participatívnych procesov, koordinuje relevantných zamestnancov na Úrade VÚC a dodávateľov, podieľa sa na pravidelnej internej a externej komunikácii o participatívnom procese, informačnej a komunikačnej kampani k plánovaným činnostiam, priebehu, výsledkom a vyhodnoteniu participatívneho procesu, ako aj vykonáva priebežné monitorovanie participatívneho procesu podľa nastavených merateľných ukazovateľov.

Koordinátor participácie ďalej zabezpečuje:

- tvorbu ročného Plánu participatívnych procesov. Plán participatívnych procesov vzniká v súčinnosti so zadávateľmi participatívnych procesov (garanti). Súčasťou materiálu je aj ročný odpočet a vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov za aktuálny rok,
- priebežne mapuje nové požiadavky na zabezpečenie participatívnych procesov, projektov a zadaní. Na základe nových požiadaviek (v polročnej periodicite) aktualizuje Ročný plán participatívnych procesov. Následne poskytuje súčinnosť na ich príprave, realizácii a vyhodnotení.
- spracováva a priebežne aktualizuje dokumentáciu k jednotlivým participatívnym procesom,
- zabezpečuje aktualizáciu databázy prebiehajúcich participatívnych procesov a ich výstupov, ak nemá priamy prístup ku konkrétnym výstupom, musí mať aspoň prehľad o existencii predmetných výstupov, ako aj tom, kde sa nachádzajú (konkrétne pracovisko a zodpovedná osoba). Pokiaľ sa akékoľvek pracovisko/odbor Úradu VÚC chystá zapájať verejnosť, obráti sa na koordinátora participácie, ktorý mu poradí, či pracovisko/odbor v rámci úradu rovnakú skupinu aktérov, prípadne cieľovú skupinu (študenti, seniori, podnikatelia, starostovia a primátori) v nedávnej dobe nezapojil, či sa zapájať nechystá, a týmto pomôže konsolidovať procesy a vyvarovať sa duplikácii aktivít.
- vedie databázu výstupov a zozbieraných dát z participatívnych aktivít kategorizovaných podľa nastavených kritérií (napr. oblasť výkonu kompetencií, dotknuté územie alebo cieľové skupiny zainteresovaných aktérov: volení predstavitelia, odborní zamestnanci, zdravotne postihnutí, podnikatelia atď.),
- má prehľad o všetkých používaných nástrojoch na e-participáciu v rámci úradu, ktoré sú priebežne aktualizované v databáze. Pokiaľ sa zamestnanec úradu chystá použiť nový digitálny nástroj na zapojenie aktérov, alebo cieľovej skupiny (dotazník, nástroj na zber podnetov, spätnú väzbu, participatívne mapovanie atď.), obráti sa na KP, ktorý poradí, či už nástroj s potrebnými funkciami na úrade existuje (pomôže tak vyvarovať sa duplicitě a fragmentácii a multiplikácii používaných nástrojov na úrade), alebo poradí, ako správne vybrať nástroj na e-participáciu (pokiaľ sa žiadny vhodný nástroj na úrade ešte nepoužíva) na základe údajov z uvedených databáz konsoliduje participatívne procesy na Úrade VÚC s cieľom vyvarovať sa duplicitě aktivít,
- školí zamestnancov úradu v čiastkových participatívnych zručnostiach (napr. facilitácia, mapovanie aktérov, metódy a formáty zapojenia verejnosti) za účelom zvyšovania kapacít úradu v oblasti participácie,
- vytvára podklady a požiadavky pre agendu participatívnych procesov na Úrade VÚC do rozpočtu VÚC,
- má súčinnosť na spracovaní podkladov pre verejné obstarávania, ak je predmet dodávky, alebo služby spojený so zapojením verejnosti.

Kompetenčný model koordinátorov participácie

Všeobecné kľúčové kompetencie

- Komunikačné kompetencie – štátny/materinský jazyk
- Matematická gramotnosť
- Digitálna gramotnosť
- Mediálna gramotnosť
- Občianske kompetencie
- Sociálne kompetencie
- Osobnostné a emocionálne kompetencie

- Schopnosť učiť sa
- Komunikačné kompetencie – cudzí jazyk

Špecifické kľúčové kompetencie

- Organizovanie a plánovanie práce
- Vodcovské schopnosti
- Schopnosť prijímať rozhodnutia a niesť zodpovednosť
- Analytické myslenie
- Kritické myslenie
- Strategické a koncepčné myslenie

Odborné vedomosti

Koordinátori participácie sú experti v nasledujúcich oblastiach, ktoré sú potrebné pre realizáciu participatívnych procesov:

- Dizajn participatívnych procesov
- Pokročilá znalosť participatívnych metód, nástrojov, formátov a techník zapájania verejnosti
- Dizajn scenárov participatívnych podujatí
- Facilitácia podujatí
- Mapovanie aktérov/stakeholderov
- Dizajn dotazníkových prieskumov
- Princípy projektovej logiky a fázy projektového cyklu - projektové riadenie participatívnych procesov
- Krízová komunikácia
- Monitoring a evaluácia participatívnych procesov
- Nastavenie kritérií kvality pre verejné obstarávanie dodávateľov participatívnych procesov
- Spôsoby a metódy komunikácie - komunikácia participatívnych procesov dovnútra úradu aj navonok
- Digitálne technológie a nové médiá v práci s verejnosťou - základná znalosť dostupných nástrojov na e-participáciu a znalosť ich uplatniteľnosti pre participatívne procesy.

Umiestnenie koordinátorov participácie v organizačnej štruktúre

Organizačné zaradenie tímu koordinátorov participácie je určené **Organizačným poriadkom Úradu VÚC, alebo zmenou popisu pracovného miesta.**²³

<p>1. Pracovná pozícia:</p>	<p>Koordinátor participácie (KP) funguje ako garant kvality riadenia participatívnych procesov. Plánuje, dizajnuje, usmerňuje, koordinuje a vyhodnocuje participatívne procesy (procesy, ktoré zabezpečujú zapojenie verejnosti) vo vzťahu k pôsobnosti vyššieho územného celku.</p>
<p>2. Koordinátori participácie:</p>	<p>Tünde Erényi, Jana Mesárošová, Iveta Krupová</p>

3. Oddelenie/referát/pracovisko:	<i>Odbor regionálneho rozvoja</i>
4. Vedúci koordinátorov participácie:	<i>Vedúci organizačného útvaru, aktívne spolupracuje a vytvára priestor pre realizáciu činností koordinátorov participácie v rámci daného organizačného útvaru, poskytuje súčinnosť koordinátorom participácie a plní povinnosti podľa tohto manuálu.</i>
5. Meno vedúceho zamestnanca:	Ing. Barbora Kováčová
6. Organizačné začlenenie/odbor:	<i>Odbor regionálneho rozvoja</i>
7. Meno vedúceho zamestnanca/odbor:	Ing. Barbora Kováčová
8. Počet vytvorených pracovných pozícií:	<i>3 FTE</i>
9. Počet zachovaných pracovných pozícií:	2

Spolupráca s tímom koordinátorov participácie

Vedenie úradu samosprávneho kraja, ako aj všetky odbory, referáty či pracoviská, ktoré potrebujú v rámci plnenia svojich pracovných úloh zapojiť verejnosť, sa môžu obrátiť na tím koordinátorov participácie. Vedúci zamestnanci, ale aj ostatní zamestnanci, by mali pri plánovaní a plnení svojich pracovných úloh vyhodnocovať identifikáciu potreby a/alebo možnosti zapojenia verejnosti do tvorby regionálnych politík/projektov/zadaní/tvorby regionálnych politík (vrátane ich implementácie a vyhodnocovania).

Pri príprave, implementácii a vyhodnocovaní projektov so zapojením verejnosti, zahŕňajúce aktivity ako zber dát z územia, budovanie platforiem spolupracujúcich expertov a subjektov, prípadne iné aktivity, ktoré si vyžadujú zapojenie verejnosti budú plne v kompetencii koordinátorov participácie.

Spolupráca s KP: Ako postupuje vedúci zamestnanec?

Vedúci zamestnanec je povinný:

- oboznámiť podriadených zamestnancov s potrebou skúmania a vyhodnocovania pracovných úloh z hľadiska možnosti uplatnenia participatívnych procesov,
- doručiť senior koordinátorovi participácie svojimi podriadenými zamestnancami spracované Požiadavky na spoluprácu raz ročne v previazaní na prípravu a tvorbu Plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov,
- informovať o nových možnostiach spolupráce a doručiť koordinátorovi vypracované Požiadavky na spoluprácu, ktoré neboli zapracované do Ročného plánu participatívnych procesov na základe dynamicky generovaných potrieb Úradu VÚC a nových pracovných úloh,

- určiť kontaktnú osobu/osoby pre participatívny proces,
- ak je to relevantné, aktívne spolupracovať s koordinátormi participácie a podriadenými zamestnancami počas prípravy, realizácie a vyhodnotenia participatívneho procesu/participatívnych procesov.

Spolupráca s KP: Ako postupuje zamestnanec?

Zamestnanec je povinný:

- pri plnení svojich pracovných úloh vyhodnocovať svoje aktivity a procesy za účelom identifikácie potreby a/alebo možnosti zapojenia verejnosti do tvorby regionálnych politík/projektov/zadaní ako výsledku pracovnej činnosti zamestnanca.
- poskytnúť súčinnosť koordinátorom participácie vo forme vyplnenia Požiadavky na spoluprácu raz ročne v previazaní na prípravu a tvorbu Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov,
- zabezpečiť spracovanie nových požiadaviek na spoluprácu, ktoré neboli zapracované do Ročného plánu participatívnych procesov na základe dynamicky generovaných potrieb Úradu VÚC a nových pracovných úloh,
- zabezpečiť informácie/expertízu k regionálnej verejnej politike/projektu/zadaniu, tak aby koordinátor participácie mohol kvalitne nastaviť a zabezpečiť súčinnosť na nastavení participatívneho procesu a vypracovaní potrebnej dokumentácie v zmysle nastaveného systému riadenia participatívnych procesov,
- spolupracovať s koordinátormi participácie za účelom riadnej a kvalitnej realizácie procesu participácie v zmysle systému riadenia participatívnych procesov,
- rešpektovať pokyny koordinátora participácie počas realizácie procesu participácie.

Vedúci organizačného útvaru, pod ktorým sú zaradení koordinátori participácie,

- aktívne spolupracuje a vytvára priestor pre realizáciu činností koordinátorov participácie v rámci daného organizačného útvaru,
- poskytuje súčinnosť koordinátorom participácie a plní povinnosti v zmysle Manuálu,
- prezentuje agendu participácie na poradách vedenia a zabezpečuje pravidelné informovanie o činnostiach koordinátorov participácie.

Aké dokumenty upravujú spoluprácu s koordinátormi participácie?

- Manuál riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom,
- Katalóg procesných máp k systému riadenia participatívnych procesov vrátane vzorových šablón.

Oba dokumenty, ktoré upravujú spoluprácu s koordinátormi participácie sú prílohami č.1 a č.2 tohto dokumentu.

KLÚČOVÉ ZISTENIA Z DIAGNOSTIKY STAVU A PODMIENOK PRE PARTICIPÁCIU

Súčasťou programu budovania kapacít pre participáciu bolo zabezpečenie *Diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu na Úrade VÚC/KSK*, ktorej cieľom bolo prostredníctvom jednotlivých fáz diagnostiky zistiť:

- aké sú na úrade podmienky pre zapájanie verejnosti,
- aký je aktuálny stav tvorby regionálnych politík s účasťou verejnosti,
- aké sú bariéry zapájania verejnosti,
- ako je na úrade vnímaná rola a úlohy koordinátorov,
- ako koordinátorov participácie čo najefektívnejšie využiť pri optimalizácii procesov,
- ako nastaviť ponuku školení pre zamestnancov tak, aby čo najlepšie reflektovala ich záujem a potreby.

Cieľom bolo zmapovať existujúci stav a zabezpečiť podklady, ktoré pomôžu nastaviť a optimalizovať systém riadenia participatívnych procesov (dovnútra organizácie i navonok smerom k zainteresovaným aktérom v území). Mapovanie stavu a podmienok pre participáciu vychádzalo z dát, ktoré poskytli vybrané typy respondentov v čase realizácie projektu. Súčasne je potrebné upozorniť na fakt, že participatívne procesy, ktoré boli predmetom diagnostiky a kvalitatívneho zberu dát formou pološtruktúrovaných rozhovorov, boli ukončené a zrealizované procesy, ktoré sa realizovali ešte pred nástupom koordinátorov participácie do úradov VÚC.

Výstupom z diagnostiky je Analýza participatívnej praxe KSK²⁴, pričom ďalší text ponúka sumarizáciu kľúčových zistení a odporúčaní, ktoré sú naviazané na štyri kľúčové oblasti:

- Medziodborová spolupráca a komunikácia („vnútroinštitucionálna participácia“)
- Postoje k participácii a realizácia participatívnych procesov
- Oboznámenosť a spolupráca s koordinátorkami participácie
- Preferovaná forma a typ školení

Zhrnutie zistení z diagnostiky

Medziodborová spolupráca a komunikácia („vnútroinštitucionálna participácia“)

Medziodborová spolupráca na úrovni Košického samosprávneho kraja funguje vo vysokej miere čo potvrdili vedúce a vedúci zamestnanci odborov a aj radoví zamestnanci a zamestnankyne. Avšak, na medziodborových poradách sa vo veľmi značnej miere zúčastňujú len vedúci zamestnanci a zamestnankyne odborov. Dôvody na spoluprácu sú častokrát spoločná obsahová agenda, povinnosť spolupráce i neformálne väzby medzi jednotlivými kolegami a kolegyňami. Z hľadiska organizovania spoločných porád najčastejšie využívajú aplikácie Outlook a MS Teams. Pri zdieľaní jednotlivých materiálov sa najčastejšie objavil Google Drive, intranetové úložisko a Sharepoint. Samotná medziodborová spolupráca bola hodnotená značne pozitívne. Vyše 50 % respondentov a respondentiek vnímalo spoluprácu fungujúcu celkom dobre, avšak objavili sa nedostatky vo forme neefektívnej komunikácie a interpersonálnych faktorov. Najčastejšie, neefektívna komunikácia vychádzala z prídlhých čakaní na odpoveď a pri interpersonálnych faktoroch to bola vysoká fluktuácia zamestnancov a zamestnankyň. Podarilo sa aj identifikovať, čo by pomohlo medziodborovej spolupráci. Respondenti a respondentky vidia priestor v organizovaní rôznych teambuildingových aktivít,

²⁴ Analýza participatívnej praxe KSK na web stránke:
https://www.minv.sk/?ros_participacia_2_RUS_diagnostika

pravidelných stretávaní sa za účelom spoznať ostatné odbory a ich agendy i školenia v digitálnych nástrojoch.

Postoje k participácii a realizácia participatívnych procesov

Postoje k participácii na úrovni Košického samosprávneho kraja boli na úrovni vedúcich zamestnancov a zamestnankýň prevažne pozitívne. Ukázalo sa však, že 57 % zamestnancov neprišla do styku s prípravou materiálov, do ktorých by bola zapojená verejnosť. Objavili sa aj prekážky v zapájaní verejnosti. Primárne išlo o nezáujem verejnosti, nedostatok skúseností s participatívnymi procesmi a nedostatok času. Zároveň sa vyskytli aj požiadavky ohľadom uľahčenia zapájania verejnosti a to vo forme dodatočných školení k participácii, existencii manuálov alebo pomoci od koordinátoriek participácie. Z hľadiska personálnych kapacít sa politiky tvoria primárne na odboroch, ktorých sa dokument týka. Ukázalo sa, že externí dodávatelia pomáhajú pri tvorbe strategických dokumentov, predovšetkým pri analýze vstupných dát a organizačných aktivitách. Proces zapojenia verejnosti vychádzal zo štandardných postupov na úrade VÚC. Z konkrétnych metód sa najčastejšie objavili dotazníkové prieskumy, okrúhle stoly a verejné pripomienkovanie. Pri výbere aktérov tvorcovia politik zvyčajne pracovali s dostupnými databázami, ktoré si tvoria na danom odbore či oddelení. Informovanie verejnosti o procese sa zvyčajne dialo vo forme verejného pripomienkovania daného dokumentu. Spätná väzba ohľadom zapracovania či nezapracovania pripomienok sa zvyčajne posielala priamo zainteresovaným aktérom. Za hlavné prínosy participácie respondenti považovali schopnosť budovať väčšiu otvorenosť úradu smerom k občanom a vyššiu kvalitu vypracovaných strategických dokumentov.

Oboznámenosť a spolupráca s koordinátorkami participácie

O koordinátorkách participácie na úrade vedia primárne vedúci a vedúce jednotlivých odborov, zatiaľ čo z bežných zamestnancov o nich vie iba 40 %. Z odpovedí vyplynulo, že najefektívnejšou cestou ako sa o koordinátorkách niečo dozvedieť, bolo osobné stretnutie. Z hľadiska spolupráce z odpovedí respondentov vyplynulo, že najčastejšie s nimi spolupracovali vedúci a vedúce odborov. Podobne ako informovanosť, tak aj miera spolupráce radových zamestnancov s koordinátormi bola nižšia. Tí, ktorí o koordinátorkách boli informovaní, avšak nespupracovali s nimi uviedli ako hlavný dôvod, že nemajú v pracovnej náplni agendu, ktorá by súvisela so zapájaním verejnosti. Spolupráca s koordinátormi participácie mala zväčša podobu pomoci pri organizácii rôznych stretnutí a podujatí, mapovaní zainteresovaných aktérov, zbere dát a zavádzaní nástrojov medziodborovej spolupráce. Z hľadiska ďalšej potenciálnej spolupráce respondenti uviedli, že by si vedeli predstaviť, že by im koordinátorky pomáhali s odbornou prípravou a školením, koordináciou procesov, s facilitovaním stretnutí, dizajnovaním procesov, mapovaním aktérov a komunikáciou s rôznymi aktérmi.

Preferovaná forma a typ školení

Preferencie ohľadom školení vedúcich a radových zamestnancov sa do značnej miery líšili. Vedúci zamestnanci a zamestnankyne kládli najväčší dôraz na dizajnovanie procesov, tvorbu dotazníkov, projektové riadenie a facilitáciu. Radoví zamestnanci a zamestnankyne najviac kládli dôraz na projektové riadenie, dátovú analýzu, používanie digitálnych nástrojov a komunikáciu s verejnosťou. Samotný výber školení reflektuje do určitej miery na nedostatky, ktoré sa objavili pri analyzovaných participatívnych procesoch. Z hľadiska preferovaného formátu školení vedúci i radoví zamestnanci uviedli, že by preferovali kratšie stretnutia rozložené v čase alebo jednorazový mentoring. Obe by preferovali skôr prezenčne alebo kombináciou prezenčného a online formátu. Vedúci zamestnanci si vedeli predstaviť uvoľniť svojich podriadených aj na dlhšie obdobie, najviac na 20 hodín mesačne. Na druhej strane

radoví zamestnanci a zamestnankyne maximálne do 10 hodín mesačne. Miesto konania školení by preferovali priamo na úrade.

Záverečné odporúčania z diagnostiky

Odporúčania na zlepšenie procesov medziodborovej spolupráce

Zo zistení vyplýva, že nedostatky medziodborovej spolupráce pramenia primárne v nedostatočnej komunikácii medzi jednotlivými odbormi. Medziodborových porád sa prevažne zúčastňujú len vedúci zamestnanci a zamestnankyne odborov, čo môže vytvárať komunikačnú bariéru medzi rôznymi odbormi. Pomôcť tomu môžu, ako aj z dotazníkového prieskumu vyplýva, práve teambuildingové aktivity a pravidelné stretávanie za účelom nadviazania neformálnych väzieb a oboznámenia sa s agendou iných odborov. Prínos by predstavovalo aj školenie k digitálnym nástrojom, na základe ktorého by sa zamestnanci naučili využívať rôzne nástroje na zdieľanie informácií a komunikáciu.

Odporúčania na skvalitnenie participatívnych procesov

Z výsledkov vychádzajú dve dôležité zistenia. Prvé zistenie je, že na úrade VÚC panuje zhoda na tom, že význam zapojenia verejnosti do tvorby regionálnych verejných politík má vysoký význam. Druhé zistenie je, že značná časť zamestnancov dosiaľ neprišla do styku s tvorbou regionálnych verejných politík pripravovaných participatívne. Jedným z dôsledkov je aj nedostatok skúseností a zručností v oblasti prípravy a realizácie participatívnych procesov. V tejto oblasti teda existuje príležitosť na školenie pre úrad VÚC, ako robiť regionálne verejné politiky participatívne. Nedostatok času pri tvorbe politík je objektívny faktor, ktorý nie je jednoduché zmeniť. Riešením môže byť včasné spustenie procesu, ktoré následne umožní aj zapojenie verejnosti.

Odporúčania na upevnenie pozície koordinátorov participácie a ich optimálne využitie

Najvýraznejším problémom pri pozícii koordinátoriek participácie je nedostatočné povedomie o nich a ich náplni práce. Zlepšiť a zvýšiť spoluprácu s koordinátorkami sa dá pomocou zorganizovania interných podujatí, v rámci ktorých by koordinátorky predstavili ich náplň práce. Zamestnanci tiež prejavili záujem o rôzne typy zručností, ktoré by ich koordinátorky mohli naučiť prostredníctvom interných vzdelávaní. Pre koordinátorky by bolo obohacujúce, keby mali možnosť chodiť na medziodborové porady za účelom získať prehľad o pripravovaných regionálnych politikách, na ktorých by sa mohli podieľať.

Odporúčania v oblasti vzdelávania a školení

Z hľadiska formátu zamestnanci preferujú školenia realizované priamo na úrade. Časové rozmedzie na školiace aktivity by mal byť do 15 hodín mesačne a témy školení by sa mali prevažne orientovať u vedúcich zamestnancov na dizajn participatívnych procesov, prípravu dotazníkov, projektové riadenie a facilitáciu. Radoví zamestnanci naopak preferujú projektové riadenie, dátovú analýzu, používanie digitálnych nástrojov a komunikáciu s verejnosťou.

REALIZOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2022 - 2023

Prehľad zrealizovaných participatívnych procesov

Koordinátori participácie realizovali v čase realizácie projektu tieto participatívne procesy:

Názov participatívneho procesu / aktivity	Zadávatel' (odbor/pracovisko)	Obdobie	Cieľ participatívneho procesu
Rozvoj publika (audience development) – návštevník ako súčasť divadelnej komunity	Odbor kultúry	03/2023 – 11/2023	<ul style="list-style-type: none"> • posilniť kultúrnu identitu návštevníkov divadla • prispieť k tomu, aby bola divácka komunita otvorenejšia dialógu medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných (spájala maďarských a slovenských návštevníkov) • prispieť k efektívnemu nastaveniu aktivít divadla zameraných na rozvoj publika – vrátane nových foriem oslovenia divákov
Podpora pohybových aktivít u študentov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja	Odbor školstva, Oddelenie športu	03/2023 – 11/2023	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne zapojenie študentov do procesu tvorby nových a motivujúcich opatrení, ktoré budú odrážať ich potreby a dopomôžu k zatraktívneniu školského športu, zozbierať dáta pre Koncepciu pohybových aktivít obyvateľov Košického samosprávneho kraja v oblasti školského športu, ktoré poslúžia ako podklad tvorby nových motivujúcich opatrení
Dáta v priestore – Geoportál KSK	Odbor regionálneho rozvoje, referát GIS	03/2023 – 11/2023	<ul style="list-style-type: none"> • iniciovať vznik platformy pre systematickú spoluprácu medzi krajom, samosprávami a ďalšími partnermi, ktorí majú záujem rozvíjať funkcionality a služby Geoportálu KSK • zistiť spätnú väzbu od užívateľov geoportálu: aké dáta využívajú, ako často pracujú s geoportálom; aké prekážky pri práci s geoportálom majú, aké dáta môžu užívatelia poskytnúť v rámci procesu aktualizácie geoportálu.
Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk	Odbor školstva, oddelenia riadenia a rozvoja školstva	07/2023 – 11/2023	<ul style="list-style-type: none"> • budovať sieť prispievateľov a aktívnych užívateľov platformy • zvýšiť kvalitu zozbieraných informácií a zefektívniť proces využitia platformy, • zvýšiť informovanosť a povedomie o ponuke a možnostiach online platformy

Rozvoj publika (audience development) – návštevník ako súčasť divadelnej komunity

Stav participatívneho procesu: ukončený

Trvanie participatívneho procesu: 03/2023 – 11/2023

Ciele projektu: prehĺbiť vzťah mladých ľudí ku kultúre a živému umeniu. Zatraktívniť činnosť Divadla Thália Színház a zvýšiť jeho návštevnosť v cieľovej skupine mladých ľudí. Obnoviť vzťah bývalých skalných návštevníkov divadla (staršia generácia, ktorá kvôli obavám z COVID-19 prestala chodiť do divadla). Posilniť návštevnosť strednej generácie (s možnosťou rozšírenia ponuky kultúrnych služieb). Spopularizovať dostupnosť divadelných podujatí aj pre slovenského diváka (titulky a tlmočenie do slovenského jazyka, zvýšenie spolupráce s umeleckými školami s vyučovacím jazykom slovenským). Vytýčené ciele v prevažnej miere sa podarilo naplniť.

Cieľ participatívneho procesu: posilniť kultúrnu identitu návštevníkov divadla. Prispieť k tomu, aby bola divácka komunita otvorenejšia dialógu medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných (spájala maďarských a slovenských návštevníkov). Nadizajnovať nové formy práce s návštevníkom kultúrnych inštitúcií v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK na základe diskusií, prieskumov a spracovaných podnetov od cieľových skupín (návštevníci) s využitím modelovej prípadovej štúdie: Stav a možnosti rozvoja Divadla Thália Színház. Vytýčené ciele v prevažnej miere sa podarilo naplniť.

Spôsob zabezpečenia: identifikácia zainteresovaných aktérov, realizácia dotazníkového zberu dát a fókusových skupín, budovanie diváckej platformy.

Účastníci participatívneho procesu:

- Študenti stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja s vyučovacím jazykom maďarským z okresov Rožňava, Košice-okolie, Košice I-IV, Trebišov a študenti stredných škôl s umeleckým zameraním (konzervatóriá, škola umeleckého priemyslu) - spôsob zapojenia: dotazníkový prieskum: 461 respondentov (8 fókusových skupín),
- Členovia mládežníckeho združenia Kikelet – maďarsky hovoriaci vysokoškolskí študenti študujúci v Košiciach - spôsob zapojenia: 1 fókusová skupina,
- Členovia organizácie Csemadok so sídlom v Košiciach (zastúpenie vekových kategórií 25-45, 45-65, 65 a viac).

Čiastočne zapojené cieľové skupiny:

- Študenti stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja s vyučovacím jazykom slovenským zo všetkých okresov kraja - spôsob zapojenia: dotazníkový prieskum: 1023 respondentov,
- Rodičia študentov stredných škôl s vyučovacím jazykom maďarským aj slovenským ako aj škôl s umeleckým zameraním - spôsob zapojenia: dotazníkový prieskum: 75 respondentov (HU), 420 respondentov (SK),
- Učitelia stredných škôl s dôrazom na predmety maďarský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a literatúra, dejepis, umenie a kultúra,
- Členovia organizácie Csemadok z okresov Rožňava, Košice-okolie, Trebišov,
- Zástupcovia všetkých skupín: workshop diváckej platformy: 66 účastníkov a konferencia: 102 účastníkov.

Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

03/23	identifikácia zainteresovaných aktérov a komunikácia so školami pre potreby harmonizácie časového plánu participatívneho procesu,
04/23	konzultačné stretnutie s marketingovým oddelením divadla, nastavenie štruktúry a distribúcia dotazníka pre potreby získania dát do štúdie,
05/23 – 06/23	realizácia dotazníkového prieskumu a fókusových skupín pre potreby štúdie,
07/23 – 08/23	vyhodnotenie a spracovanie zozbieraných dát,
09/23	identifikácia expertov s praktickou skúsenosťou v oblasti nových metód práce s návštevníkmi kultúrnych inštitúcií, príprava workshopov zameraných na naštartovanie práce Diváckej platformy,
10/23	podpora vzniku Diváckej platformy, príprava a realizácia konferencie zameranej na nové metódy práce s návštevníkmi kultúrnych inštitúcií, spracovanie výstupov konferencie v podobe súboru návrhov a príkladov dobrej praxe,
11/23	odovzdanie balíka výstupov zadávateľovi a Odboru kultúry.

Poznámka k realizácii: všetky naplánované aktivity boli úspešne realizované, spätná väzba zo strany cieľových skupín bola pozitívna. Vzhľadom na špecifické prostredie akým je divadlo, implementácia niektorých aktivít bola náročnejšia, ich koordináciu nebolo možné v potrebnom rozsahu efektívne odkomunikovať s vedením divadla z dôvodu pracovnej vyťaženia a nedodržania časového harmonogramu zo strany vlastníka/garanta projektu.

Hlavné výstupy participatívneho procesu:

- vyhodnotenie stretnutí fokusových skupín,
- vyhodnotenie dotazníkových prieskumov,
- novozaložená divácka platforma,
- Zborník konferencie „Rozvoj publika – návštevník ako súčasť divadelnej komunity“,
- všetky plánované výstupy boli dodané.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: zadávateľ projektu prostredníctvom dotazníkového prieskumu, osobných a online stretnutí, ako aj analýzy má zmapované potreby svojho publika, získal hodnotné údaje o kultúrnych zvyklostiach svojho publika, bariérach návštevy ako aj konkrétne návrhy na zatraktívnenie ponuky divadla.

Prínosy realizácie participatívneho procesu: divadlo Thália Színház vďaka polročnej intenzívnej spolupráci s koordinátormi participácie malo možnosť efektívne a cielene osloviť jednotlivé cieľové skupiny, reštartovať komunikačné kanály ktoré boli v dôsledku COVID-19 prerušené najmä pri oslovení mladého diváka. Ďalej najmä prostredníctvom fokusových skupín, workshopu, konferencie, divadlo malo možnosť odprezentovať svoje plány v oblasti divadelnej pedagogiky, popularizovať túto formu neformálneho vzdelávania a vďaka intenzívnejšej komunikácii a spolupráci so zástupcami jednotlivých cieľových skupín sa divadlu podarilo posilniť svoje postavenie na kultúrnej scéne Košického kraja.

Poučenie: pri spolupráci so zadávateľom témy, ktorý predtým nemal praktickú skúsenosť s princípmi participácie a realizáciou participatívnych procesov, je potrebné si vyhradiť väčší časový priestor na jeho prípravu, prípadne “dovzdelávanie”, ktoré na praktických príkladoch vysvetlí prínosy participatívnej spolupráce. Ďalej pri oslovení vzdelávacích inštitúcií, je dôležité dbať na správne načasovanie (týka sa hlavne: rozoslania online dotazníkov alebo

realizáciu osobných stretnutí v rámci fokusových skupín), nakoľko pri špecifických témach akými sú divadlo, vzťah študentov ku kultúre je náročnejšie získať kvalitnejšiu a podnetnejšiu spätnú väzbu.

Zapojené personálne kapacity:

- Interné: v priebehu prípravy a realizácie procesu boli dostačujúce interné kapacity koordinátoriek participácie, pričom 1 koordinátorka participácie bola aktívne zapojená v priebehu celého procesu, ďalšie 2 pomáhali pri realizácii jednotlivých participatívnych aktivít.

Kontaktné osoby:

- Tünde Erényi, koordinátorka participácie KSK, tunde.erenyi@vucke.sk

Viac informácií k participatívnemu procesu:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/rozvoj-publika.html>

Publicita:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/>

Podpora pohybových aktivít u študentov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja

Stav participatívneho procesu: ukončený

Trvanie participatívneho procesu: 03/2023 – 11/2023

Ciele projektu: je monitorovať zdravie a so zdravím súvisiace správanie študentov v ich sociálnom kontexte formou zberu dát a poznatkov, ktoré odzrkadľujú záujem školákov o pohybové a športové aktivity. Projekt je reakciou na dlhodobý nezujem študentov stredných škôl o telesnú a športovú výchovu a pohybovo-športové aktivity ako také. Zozbierané dáta budú okrem iného návrhy opatrení pre novú koncepciu podpory pohybových aktivít obyvateľov Košického samosprávneho kraja v oblasti školského športu

Cieľ participatívneho procesu: aktívne zapojenie študentov do procesu tvorby nových a motivujúcich opatrení, ktoré budú odrážať ich potreby a dopomôžu k zatraktívneniu školského športu. Prostredníctvom participatívneho procesu budú študenti do procesu zapojení v dvoch rovinách:

zapojenie do dotazníkového prieskumu – zhromaždenie dát, ktoré reflektujú čas študentov venovaný športu a motiváciu, ktorú poskytuje/neposkytuje školský šport;

aktívna účasť vo fokusových skupinách – diskutované výsledky dotazníkového prieskumu so študentmi a spoločné hľadanie podnetov pre tvorbu nových opatrení koncepcie podpory pohybových aktivít KSK.

Spôsob zabezpečenia: identifikácia poskytovateľov športových aktivít, analýza možností rozšírenia obsahovej stránky hodín telesnej a športovej výchovy a aktivít na školách; realizácia fokusových skupín, spolupráca opatrení na základe získaných dát od študentov a študentiek a pedagógov telesnej výchovy.

Účastníci participatívneho procesu:

- študenti stredných škôl v Košickom kraji - spôsob zapojenia: dotazníkový prieskum: 1102 respondentov, fokusové skupiny: 5 fokusových skupín so 116 účastníkmi,
- vyučujúci telesnej výchovy - spôsob zapojenia: workshop: 32 účastníkov,
- športové kluby - zadávateľ nakoniec vyhodnotil, že zapojenie športových klubov je dostačujúce po skončení participatívneho procesu v podobe osobných stretnutí medzi zadávateľom a športovými klubmi bez potreby zapojenia koordinátoriek participácie. Cieľom stretnutí s touto cieľovou skupinou bude predstavenie výsledkov participatívneho procesu a identifikácia novej spolupráce pri realizácii jednotlivých opatrení.

Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

03/23	dizajn participatívneho procesu, rozdelenie rolí, koordinačné stretnutia
04/23	identifikácia a výber škôl pre potreby zapojenia sa do participatívneho procesu na základe kritérií zohľadňujúcich typ škôl, vekové skupiny zapojených študentov, demografické údaje,
05/23 – 06/23	príprava a distribúcia dotazníkového prieskumu na SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK,
08/23	vyhodnocovanie výsledkov dotazníkového prieskumu, spracovanie výsledkov,
09/23 – 10/23	fokusové skupiny so študentmi SŠ,

- 11/23** spracovanie finálnej správy z participatívneho procesu KSK, ktorý poslúži ako podklad odboru školstva pri tvorbe nových strategických opatrení - Konceptie rozvoja pohybových aktivít pre rok 2024.

Poznámka k realizácii: Pôvodný harmonogram plánoval fokusové skupiny so študentmi SŠ na jún 2023. Kvôli časovému vyťaženiu zadávateľa procesu, ktorý sa chcel fokusových skupín zúčastniť, sa fokusové skupiny posunuli na september/október 2023. Posun nemal vplyv na kvalitu výstupu.

Hlavné výstupy participatívneho procesu: všetky plánované výstupy boli dodané:

- vyhodnotenie dotazníkového prieskumu,
- vyhodnotenie fokusových skupín.

Výstupy budú použité ako podklad pre návrhy opatrení Konceptie podpory pohybových aktivít u obyvateľov Košického kraja, ktoré budú po ukončení participatívneho procesu spracovávané Odborom školstva – Oddelením športu. Zadávateľ vyjadril maximálnu spokojnosť s výstupmi projektu.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: zadávateľ projektu získal množstvo podnetných dát, ktoré poslúžia ako kvalitný podklad pre prípravu nových opatrení školského športu, zahrnutých do budúcej Konceptie podpory pohybových aktivít u obyvateľov Košického kraja.

Hlavnou ambíciou projektu bolo zapojiť študentov do aktivít tak, aby sa priamo podieľali na procese tvorby opatrení, ktoré môžu pozitívne vplyvať na ponuku športových aktivít poskytovaných strednou školou. Reakcie študentov boli pozitívne a veľmi podnetné.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

- pre účastníkov procesu:

študenti stredných škôl: možnosť navrhnuť a ovplyvniť tak podobu opatrení na podporu pohybových aktivít, ktoré sa ich budú priamo dotýkať, rozvoj mäkkých zručností ako je diskusia, navrhovanie riešení v skupine, prezentácia

- pre úrad:

podpora aktivít práce s mládežou, priblíženie kraja ako inštitúcie k mladej generácii, hodnotné podnety a dáta

Poučenie: menší počet fokusových skupín je dostačujúci: pôvodne bolo naplánovaných 6 fokusových skupín, nakoniec sa ich uskutočnilo 5, keďže po tretej fokusovej skupine už dochádzalo k opakovaniu podnetov a neobjavovali sa žiadne nové.

Zapojené personálne kapacity:

- interné personálne kapacity: v priebehu prípravy a realizácie procesu postačovali interné kapacity koordinátoriek participácie, zadávateľ procesu sa aktívne podieľal realizácie fokusových skupín.
- externé personálne kapacity: vyhodnotenie dotazníkového prieskumu bolo zabezpečené externe.

Kontaktné osoby:

- Iveta Krupová, koordinátorka participácie KSK, iveta.krupova@vucke.sk
- Marián Horenský, odborný garant, vedúci oddelenia športu Košického samosprávneho kraja, marian.horensky@vucke.sk

Viac informácií k participatívne procesu:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/podpora-pohybovych-aktivit-studentov-strednych-skol-zriadovatejskej-posobnosti-kosickeho-samospravneho-kraja.html>

Publicita:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participativne-planovanie/aktuality/>

Dáta v priestore – Geoportál KSK

Stav participatívneho procesu: ukončený

Trvanie participatívneho procesu: 03/2022 – 11/2023

Ciele projektu: zvýšiť mieru využívania Geoportálu KSK, zabezpečiť informovanosť o jeho možnostiach a funkcionalitách pre potenciálnych užívateľov portálu, spracovať analýzu potrieb – zistiť aké dáta samosprávy a KSK potrebujú zdieľať.

Cieľ participatívneho procesu: iniciovať vznik platformy pre systematickú spoluprácu medzi krajom, samosprávami a ďalšími partnermi, ktorí majú záujem rozvíjať funkcionality a služby Geoportálu KSK, ako aj zistiť spätnú väzbu od užívateľov portálu: aké dáta využívajú, ako často pracujú s Geoportálom KSK; aké prekážky majú pri práci, aké dáta môžu užívatelia poskytnúť v rámci procesu aktualizácie Geoportálu KSK.

Účastníci participatívneho procesu:

Hlavné cieľové skupiny:

- okresné mestá v Košickom samosprávnom kraji (Sobrance, Michalovce, Trebišov, Gelnica, Rožňava a Spišská Nová Ves),
- zástupcovia samospráv (zamestnanci, ktorí pracujú na úradoch s dátami), ktoré majú štatút mesta (Medzev, Moldava nad Bodvou, Dobšiná, Krompachy, Spišské Vlachy, Margecany, Sečovce, Strážske, Veľké Kapušany a Kráľovský Chlmec).

Ďalšie cieľové skupiny:

- vybrané organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK: Správa ciest KSK, Košice región turizmus, Agentúra regionálneho rozvoja,
- jednotlivé odbory KSK (majetok, školstvo, financie, zdravotníctvo, ORR),
- akademická obec: zástupcovia UPJŠ, TUKE a PU,
- vybrané spoločnosti zo súkromného sektora ktoré zaoberajú zberom a spracovaním dát.

Poznámka: v rámci dotazníkového prieskumu bolo zapojených 80 respondentov, v rámci okrúhleho stola a workshopu sa do procesu zapojilo spolu 51 účastníkov.

Spôsob zabezpečenia: mapovanie bariér pri práci s Geoportálom KSK (ktoré dáta sú pre používateľov prínosne, ktoré využívajú a ktoré naopak nie sú zaujímavé v previazaní na samosprávy, akademický a súkromný sektor), sieťovanie účastníkov, dotazníkový prieskum, okrúhle stoly, workshopy – priestor pre zber dát – podkladov k Geoportálu KSK a jeho vízií do budúcnosti.

Účastníci participatívneho procesu:

- 04/23** pracovné stretnutia a rozhovory so zadávateľom projektu, návrh participatívneho procesu, mapovanie a identifikácia kľúčových aktérov a cieľových skupín, zber kontaktov a tvorby funkčnej databázy účastníkov procesu, príprava a organizačné zabezpečenie okrúhleho stola,
- 05/23** okrúhly stôl: dáta v priestore (cieľ: identifikovanie potrieb a mapovanie prekážok spojených s využívaním Geoportálu KSK, smerovanie a rozvoj služieb Geoportálu, zdieľanie dobrej praxe, nápady a podnety ako lepšie pracovať s dátami),
- 06/23** spracovanie a analýza podnetov a výsledkov z okrúhleho stola, príprava dotazníkovému prieskumu,

- 07/23 – 09/23** dotazníkový prieskum (zmapovanie poznania Geoportálu KSK a potrieb od akademickej a súkromnej sféry), analýza dotazníkového prieskumu, príprava workshopu,
- 11/23** workshop - Dáta v priestore (cieľ: prezentácia zistení, plán aktualizácie Geoportálu KSK, rozširovanie siete aktívnych prispievateľov dát a používateľov portálu).

Poznámka k realizácii: v priebehu realizácie došlo k drobnému posunu plánovaných aktivít, konkrétne: dotazníkový prieskum a workshop sa konali o zhruba 2 mesiace neskôr ako bolo plánované. Posun v časovom harmonograme nastal na základe dohovoru so zadávateľom a koordinátormi participácie, pričom nemal vplyv na kvalitu výstupov.

Hlavné výstupy participatívneho procesu: zadávateľ projektu získal množstvo podnetných dát, ktoré slúžia ako kvalitný podklad pre prácu s Geoportálom KSK a v budúcnosti prispievajú k rozvoju Geoportálu KSK. Všetky plánované výstupy boli dodané a zadávateľ vyjadril spokojnosť s ich kvalitou:

- protokol z okrúhleho stola,
- vyhodnotenie dotazníkového prieskumu,
- protokol zo záverečného workshopu.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: zviditeľnenie Geoportálu medzi cieľovými skupinami sa v plnej miere podarilo. Taktiež veľmi pozitívne môžeme hodnotiť zozbieranú spätnú väzbu, bariéry ako aj názory na praktickosť portálu.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

pre účastníkov procesu:

- zoznámenie sa s portálom a jeho funkcionalitami
- možnosť ovplyvniť ďalší vývoj Geoportálu KSK na základe svojich podnetov

pre úrad:

- zber hodnotných podnetov na ďalší vývoj a prácu s Geoportálom KSK
- propagácia Geoportálu KSK

Poučenie: nízka účasť obcí - niektorí zástupcovia obcí zmienili, že pre väčšie zapojenie obcí treba ísť za nimi do územia skôr než ich pozývať na workshop do Košíc.

Zapojené personálne kapacity:

- **interné:** proces sa realizoval v rámci interných kapacít koordinátoriek participácie.
- **externé:** nebolo potrebné využívať externé zdroje.

Kontaktné osoby:

- Ing. Jana Mesárošová, jana.mesarosova@vucke.sk
- Ing. Martin Pukančík, odborný garant, Vedúci referátu GIS Košického kraja

Viac informácií k participatívne procesu:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/data-priestore-geoportal-ksk.html>

Publicita:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participativne-planovanie/aktuality/>

Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk

Stav participatívneho procesu: ukončený

Trvanie participatívneho procesu: 03/2022 – 11/2023

Ciele projektu: zlepšiť užívateľskú prívetivosť online platformy Dotvorsa.sk, ktorá má predstavovať praktický a jednotný prístupový bod k ponuke aktivít a podujatí neformálneho vzdelávania mládeže Košického kraja. Je určená pre obe skupiny užívateľov platformy, teda návštevníkom webovej stránky, ako aj organizáciám realizujúcim aktivity pre mládež. Projekt je prípravou pre implementáciu integrovanej územnej investície Rozvoj inteligentného riadenia a otvoreného vládnutia.

Cieľ participatívneho procesu: budovať sieť prispievateľov a aktívnych užívateľov platformy. Zvýšiť kvalitu zozbieraných informácií a zefektívniť proces využitia platformy. Zvýšiť informovanosť a povedomie o ponuke a možnostiach online platformy.

Spôsob zabezpečenia: focusové skupiny so študentmi stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, koordinačné stretnutia s tvorcom platformy za účelom naplnenia obsahu a celkovému zlepšeniu funkcionality platformy, dotazníkový prieskum so študentmi SŠ, focusové skupiny s organizáciami zabezpečujúcimi neformálne vzdelávanie mládeže

Účastníci participatívneho procesu:

- študenti stredných škôl v Košickom kraji, spôsob zapojenia: dotazníkový prieskum: 933 respondentov, 4 fokusové skupiny: celkom 90 účastníkov,
- organizácie venujúce sa práci s mládežou, spôsob zapojenia: pracovné stretnutia,
- kultúrne organizácie, spôsob zapojenia: pracovné stretnutia.

Časový harmonogram a štruktúra aktivít:

07/2023	realizácia koordinačných stretnutí so zadávateľom a s tvorcom platformy dotvorsa.sk (RMKK) Regionálne centrum mládeže košického kraja
08/2023	mapovanie stakeholderov, stretnutia s organizáciami, prezentácia vytvorenej platformy Dotvorsa.sk, ponuka zapojenia sa do platformy, získanie spätnej väzby k používaniu platformy s následnou implementáciou prípadných vylepšení
08/23 – 09/23	dotazníkový prieskum: príprava dotazníkového prieskumu, tvorba dotazníku pre stredoškolákov (o aké aktivity majú mladí záujem resp. čo im chýba + hodnotenie celkovej užívateľskej úrovne), distribúcia dotazníka a vyhodnotenie dotazníkového prieskumu – interná analýza,
10/2023	realizácia fokusových skupín so študentmi SŠ, fokusové skupiny so študentmi SŠ za účelom zberu podnetov a spätnej väzby na funkčnosť platformy + konzultovanie výsledkov dotazníkového prieskumu,
11/2023	koordinačné pracovné stretnutia s tvorcom platformy za účelom analýzy zozbieraných dát, zapracovanie výstupov z fokusových skupín a vypracovanie finálnej monitorovacej správy projektu

Hlavné výstupy participatívneho procesu: všetky naplánované výstupy boli dodané v očakávanej kvalite.

- vyhodnotenie dotazníkového prieskumu,
- vyhodnotenie fokusových skupín,

- zápisy zo stretnutí s organizáciami.

Hlavné výsledky participatívneho procesu: projekt Participatívne naplnenie platformy dotvorsa.sk rozbehol spoluprácu s organizáciami, ktoré sa venujú práci s mládežou za účelom ich zapojenia do prípravy komplexnej ponuky aktivít a podujatí neformálneho vzdelávania na jednom mieste a následne túto ponuku napojiť na požiadavky mladých ľudí, ktoré vyplynuli zo série realizovaných fokusových skupín.

Prínosy realizácie participatívneho procesu:

Pre účastníkov procesu: možnosť ovplyvniť ďalší vývoj platformy na základe svojich podnetov

Pre úrad: zber hodnotných podnetov na ďalší vývoj platformy, propagácia platformy, priblíženie kraja mladej generácii

Zapojené personálne kapacity: celý participatívny proces bol realizovaný internými kapacitami: tri koordinátorky participácie 3x, zadávateľ, garant projektu

Kontaktné osoby:

- koordinátorky participácie Košického samosprávneho kraja Ing. Jana Mesárošová, Ing. Tünde Erényi, Mgr. Iveta Krupová
- Mgr. Natália Vince, odborný garant, Vedúca oddelenia riadenia a rozvoja školstva Košického kraja, natalia.vince@vucke.sk
- Mgr. Martin Boršč, expert participácie – senior, mborsc@enjoytheride.sk

Viac informácií k participatívne procesu:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participacia/participativne-procesy/>

Publicita:

- <https://web.vucke.sk/sk/transparentny-kraj/transparentny-kraj/participativne-planovanie/aktuality/>

Vyhodnotenie realizovaných participatívnych procesov

Koordinátorky participácie v roku 2023 naplno zrealizovali 4 participatívne procesy, ktorých cieľom bolo zvýšenie miery zapojenia aktérov v území, ako aj aktivity na podporu participácie vo vnútri úradu Košického samosprávneho kraja. Išlo o širokú škálu činností, v previazaní na rôzne agendy a cieľové skupiny, ktoré dokladajú vysokú hodnotu koordinátoriek participácie pre celý krajský úrad. Medzi kľúčové prínosy ich práce patrí:

- zmapovanie kľúčových aktérov v území v previazaní na rôzne agendy výkonu správy,
- otestovaný model sieťovania aktérov a budovanie sietí kooperujúcich aktérov v rôznych oblastiach výkonu správy a vytvorenie priestoru pre zdieľanie skúseností i dobrej praxe.

Participatívne projekty sa venovali nasledujúcim agendám:

- Kultúra – rozvoj publika maďarského divadla Thália Színház, otvorenie dialógu medzi vlastnou kultúrou a kultúrou iných
- Návrh opatrení pre podporu pohybových a so zdravím súvisiacich aktivít stredoškolských študentov
- Vylepšenie geoportálu KSK
- Rozvoj platformy pre neformálne vzdelávanie Dotvorsa.sk

Silnou cieľovou skupinou, ktorá bola zapojená do zrealizovaných participatívnych procesoch, boli stredoškolskí študenti, ktorí boli aktívne zapojení do troch participatívnych procesov, čo zabezpečilo:

- priblíženie činnosti a kompetencií Úradu KSK mladej generácii,
- vytvorenie priestoru pre mladú generáciu k zdieľaniu podnetov v oblastiach, ktoré sa ich dotýkajú.

Koordinátorky participácie spolupracovali so širokou škálou kľúčových aktérov v území:

- stredné školy - slovensky a maďarsky hovoriaci študenti,
- záujmové združenia,
- organizácie neformálneho vzdelávania
- kultúrne organizácie,
- mimovládne neziskové organizácie (MNO),
- krajské organizácie,
- miestna územná samospráva – mestá a obce,
- akademická obec,
- súkromný sektor.

Po roku aktívneho pôsobenia sú za prácou koordinátoriek participácie vidieť konkrétne výstupy:

- pripravené podklady pre tvorbu Koncepcie podpory pohybových aktivít u študentov stredných škôl,
- konkrétne návrhy na zatraktívnenie ponuky divadla Thália Színház,
- konkrétne návrhy na ďalší rozvoj a zlepšenie geoportálu,
- konkrétne návrhy na ďalšie budovanie platformy dotvorsa.sk.

PLÁN PARTICIPATÍVNYCH PROCESOV PRE ROK 2024

Systém riadenia participatívnych procesov nastavil proces plánovania a vyhodnocovania participatívnych procesov zavedením povinnosti spracovávať Ročný plán participatívnych procesov pre ďalší kalendárny rok, ktorého súčasťou je aj vyhodnotenie zrealizovaných participatívnych procesov a aktivít za predchádzajúci rok.

Ciele a indikátory plnenia PPP 2024

Nasledujúce ciele PPP 2024 vychádzajú zo záverov diagnostiky stavu a podmienok pre participáciu na Úrade KSK, ako aj zberu a vyhodnotenia požiadaviek na spoluprácu s koordinátormi participácie v oblasti zapájania verejnosti, ktoré zadefinovali potrebu realizácie nižšie uvedených participatívnych procesov:

1. Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC

Indikátor naplnenia:

- 1.1 Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie
- 1.2 Počet realizovaných participatívnych procesov
- 1.3 Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne
- 1.4 Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík

2. Zvýšiť povedomie o participácii

Indikátory naplnenia:

- 2.1 Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC
- 2.2 Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe
- 2.3. Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území

3. Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti

Indikátor naplnenia:

- 3.1 Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)

Spôsob hodnotenie plnenia PPP 2024

V súlade s nastaveným a zavedeným systémom riadenia participatívnych procesov na Úrade VÚC a Manuálu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom prebieha hodnotenie plnenia Ročného plánu participácie, ktoré podlieha pravidelnému monitorovaniu, vyhodnocovaniu a aktualizovaniu (na polročnej báze), pričom výsledky týchto zistení spracovávajú koordinátori participácie pre vedúceho organizačného útvaru, pod ktorým sú zaradení nasledovne:

- Koordinátori participácie priebežne monitorujú a vyhodnocujú aktivity jednotlivých participatívnych procesov a reportujú o zisteniach svojho priameho nadriadeného na pravidelnej báze.
- Koordinátori participácie zabezpečujú aktualizáciu Ročného plánu participatívnych procesov o nové participatívne procesy, ktoré vznikli na základe dynamicky generovaných potrieb a nových pracovných úloh jednotlivých organizačných zložiek Úradu VÚC na kvartálnej báze. Aktualizovaný ročný plán participatívnych procesov je schvaľovaný v zmysle Manuálu na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšších územných celkov.
- Koordinátori participácie v čase prípravy Ročného plánu participatívnych procesov pre ďalší rok (2025) spracujú vyhodnotenie plnenia Ročného plánu participatívnych procesov pre rok 2024 vrátane vyhodnotenie zrealizovaných participatívnych procesov v súčinnosti so Zadávateľmi participatívnych procesov.

PLÁNOVANÉ PARTICIPATÍVNE PROCESY 2024

- OTVOR MYSEĽ FEST – PODUJATIE S CIEĽOM PODPORY EDUKÁCIE V OBLASTI DUŠEVNÉHO ZDRAVIA A PSYCHICKÝCH PORÚCH
- PLÁN ROZVOJA KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI 2025-2030
- ARCHITEKTONICKÁ SÚŤÁŽ PRE SOBRANECKÉ KÚPELE

Opis participatívnych procesov

PARTICIPATÍVNY PROCES 1: OTVOR MYSEĽ FEST – PODUJATIE S CIEĽOM PODPORY EDUKÁCIE V OBLASTI DUŠEVNÉHO ZDRAVIA A PSYCHICKÝCH PORÚCH

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	Mgr. Natália Vince
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor školstva - Oddelenie riadenia a rozvoja školstva
Pozícia:	Vedúca oddelenia
Email:	natalia.vince@vucke.sk
Telefónny kontakt:	055 7268 263
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	„Otvor myseľ Fest“ – podujatie s cieľom podpory edukácie v oblasti duševného zdravia a psychických porúch
Stručný popis:	Projekt sa sústreďuje na zvýšenie angažovanosti študentov SŠ prostredníctvom ich zapojenia do prípravy edukatívnych podujatí zameraných na oblasť duševného zdravia a psychických porúch mladých ľudí. Pripravované podujatia sú nástrojom neformálneho vzdelávania stredoškôľakov v regióne.
Ciele dokumentu/aktivity:	zapojiť študentov do procesu neformálneho vzdelávania, kedy sa budú aktívne spolupodieľať na tvorbe formátu a samotnej realizácie podujatí zameraných na edukáciu v oblasti duševného zdravia a psychických porúch. V priebehu mesiaca november 2023 sa uzavrie participatívny proces, počas ktorého študenti navrhujú formát podujatia na predmetnú tému. Súčasťou procesu je rozhodnutie či pôjde o jednorazové podujatie, alebo sériu podujatí (festival) v regióne Košického kraja. Po uzatvorení prípravnej časti a pristúpi k samotnej realizácii podujatí za aktívnej účasti študentov SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja na tému podpory duševného zdravia.
Zapojené odbory a inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja:	Odbor školstva – Oddelenie riadenia a rozvoja školstva
Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	aktívne zapojenie študentov do prípravy edukatívnych podujatí, ktoré budú v realizované v regióne. Študenti absolvujú fokusové skupiny, cieľom ktorých bude určenie finálnej formy a obsahu pripravovaných podujatí.
Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	študenti stredných škôl, stredoškolskí pedagógovia žiaci konzervatórií alebo žiaci župných stredných škôl venujúci sa umeniu

Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	február 2024 – apríl 2024
Navrhnuté aktivity PP:	november 2023 – prípravná fáza, okrúhle stoly so študentmi SŠ január 2024 – projektový rámec, rozdelenie rolí, plánovanie, príprava zadání pre študentov február 2024 – fokusové skupiny so študentmi marec 2024 – vyhodnotenie fokusových skupín, vypracovanie materiálu, ktorý poslúži ako podklad pre apríl 2024 – vypracovanie finálnej podoby konceptu podujatí neformálneho vzdelávania edukatívneho charakteru na tému „duševné zdravie a psychické poruchy“ určené pre mladých
Náklady na PP hradí:	Nateraz neurčené
Rozpočet PP:	Nateraz neurčené
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie sú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dizajn participatívneho procesu ✓ realizáciu participatívneho procesu ✓ realizáciu čiastkových participatívnych aktivít ✓ mapovanie a výber aktérov ✓ facilitácia
Plnenie merateľných indikátorov	
Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie – 2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Cieľ 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

PARTICIPATÍVNY PROCES 2: PLÁN ROZVOJA KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI 2025-2030

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	PhDr. Jana Knežová, PhD.
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor kultúry
Pozícia:	Vedúca odboru
Email:	jana.knezova@vucke.sk
Telefónny kontakt:	055 7268 271
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	Plán rozvoja kultúry národnostných menšín v Košickom samosprávnom kraji 2025-2030
Stručný popis:	<p>Príprava strategického dokumentu – Plán rozvoja kultúry národnostných menšín v Košickom samosprávnom kraji 2025-2030.</p> <p>Dokument zabezpečí podporu a rozvoj miestnej a menšinovej kultúry, podporí kultúru národnostných menšín a etnických skupín a znevýhodnených skupín obyvateľstva. Súčasne podporí aj rozvoj slovenskej kultúry na jazykovo zmiešaných územiach.</p>
Ciele dokumentu/aktivity:	Naplnenie celospoločenskej potreby kultúry, ktorá je inkluzívna a reflektuje súčasné potreby občianskej spoločnosti, postavená na rešpekte ku kultúrnemu dedičstvu. Posilnenie regionálnej kultúrnej identity - pozitívneho vzťahu obyvateľa k domovu, k miestu, kde žije, čo následne vedie k jeho vyššej angažovanosti a ochote participovať na rozvojových procesoch, prevzatí zodpovednosti a prehlbeniu pocitu spolupatričnosti. Inovovanie ponuky kvalitných služieb v kultúrnych zariadeniach Košického samosprávneho kraja zameranej na zviditeľnenie kultúrneho bohatstva regiónu a zviditeľnenie regionálnych špecifik v procese profilácie imidžu regiónu,
Zapojené odbory a inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja:	<p>Odbor kultúry</p> <p>Centrum kultúry Košického kraja</p> <p>Združenie miest a obcí</p> <p>Národnostné divadlá</p> <p>Národnostné školy</p> <p>Odbor školstva</p> <p>Kultúrne centrum Medzibodrožia a Použia v Kráľovskom Chlmcí</p> <p>Gemerské osvetové stredisko v Rožňave</p> <p>Spišské kultúrne centrum a knižnica</p> <p>Múzeum a Kultúrne centrum južného Zemplína v Trebišove</p> <p>Úrad splnomocnenca pre národnostné menšiny</p> <p>Folklórne súbory</p> <p>Maďarský inštitút so sídlom v Prešove</p>
Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	Cieľom procesu je naplnenie opatrenia Koncepcie rozvoja kultúry KSK 2020-2025 (2030). Proces čiastočne nadväzuje na pilotný projekt ohľadom participatívnej tvorby verejných politík, obsahuje vypracovanie analytickej časti na základe kvantitatívnych a kvalitatívnych dát a návrh strategickej časti, implementačného a evaluačného mechanizmu podľa moderných štandardov strategického plánovania.

Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	Obyvatelia kraja Obyvatelia Košického samosprávneho kraja so špecifickým dôrazom na mladšiu generáciu Kultúrne centrá Samosprávy Kultúrne organizácie Organizácie pracujúce s mládežou Organizácie neformálneho vzdelávania
Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	Plánovaný začiatok spracovania participatívneho procesu február 2024 – február 2025
Navrhnuté aktivity PP:	Zvažované metódy a aktivity: <ul style="list-style-type: none"> • Dotazníkový prieskum • Okrúhle stoly • Fokusové skupiny
Náklady na PP hradí:	Nateraz neurčené
Rozpočet PP:	Nateraz neurčené
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie budú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dizajn participatívneho procesu ✓ realizáciu participatívneho procesu ✓ realizáciu čiastkových participatívnych aktivít ✓ mapovanie a výber aktérov ✓ facilitáciu
Plnenie merateľných indikátorov	
Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie – 2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Cieľ 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

PARTICIPATÍVNY PROCES 3: ARCHITEKTONICKÁ SÚŤAŽ PRE SOBRANECKÉ KÚPELE

Kontaktná osoba – gestor tvorby dokumentu/aktivity/zadania:	
Meno a priezvisko:	Ing. Barbora Kováčová
Odbor/oddelenie/pracovisko:	Odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania
Pozícia:	Vedúca odboru
Email:	barbora.kovacova@vucke.sk
Telefónny kontakt:	055 6196 650
Informácie o regionálnej verejnej politike, v rámci ktorej je plánovaný PP	
Názov dokument:	Architektonická súťaž pre Sobranecké kúpele
Stručný popis:	Architektonická súťaž pre Sobranecké kúpele s definovaním doplnkových služieb a funkcií pre celú záujmovú lokalitu.
Ciele dokumentu/aktivity:	<p>Košický samosprávny kraj je vlastníkom schátraných objektov v minulosti tvoriacich Sobranecké kúpele. V areáli sa nachádzajú aj pramene minerálnej vody, ktoré sa využívali na liečbu. Úmyslom KSK je tento areál revitalizovať, nanovo vystavať a následne poskytovať kúpeľnú starostlivosť hradenú z verejného zdravotného poistenia.</p> <p>Areál je vzdialený cca 3 km od mesta Sobrance, tvorí ho rozsiahly, čiastočne udržiavaný lesopark, ktorý patrí spoločnosti LESY Slovenskej republiky. V lesoparku je udržiavaný náučný chodník a miesto je hojne navštevované obyvateľmi Sobraniec ako miesto na prechádzky.</p> <p>Celú lokalitu je potrebné riešiť ako celok. T.j. okrem hlavnej funkcie – kúpeľná starostlivosť je možné a žiaduce nájsť lesoparku aj doplnkové funkcie, resp. lokalitu turisticky zatriktívniť.</p> <p>Dôraz by sa mal klásť na zachovanie prírodného prostredia, ale počítať sa musí aj s dopravnou infraštruktúrou.</p>
Zapojené odbory a inštitúcie v zriaďovateľskej pôsobnosti kraja:	<ul style="list-style-type: none"> - KSK/ Odbor regionálneho rozvoja - Mesto Sobrance - Lesy SR - Participation Factory ČR
Informácie o participatívnom procese	
Ciele participatívneho procesu:	Definovaním doplnkových služieb a funkcií pre celú záujmovú lokalitu Sobraneckých kúpeľov
Zainteresovaní aktéri/účastníci PP:	<ul style="list-style-type: none"> - miestna samospráva - verejnosť - odborná verejnosť - mladí do 18 rokov - „opozícia“ - dotknuté subjekty v území - experti (kúpeľníctvo, mobilita, zeleň, turizmus...)
Plánovaný čas realizácie participatívneho procesu:	<p>Timeline procesu:</p> <p>12/23-02/24 – definovanie participačného procesu, vypracovanie participačného zámeru, určenie rozpočtu a podpis zmluvy o spolupráci s odborným garantom projektu.</p>

	<p>03/24-05/24 – práca v teréne a zber dát organizované prechádzky, fokusové skupiny, dotazníkový prieskum (on-line)</p> <p>06/24-08/24 - zadanie podkladov architektonickým skupinám, vypracovanie návrhov</p> <p>09/24-11/24 – vyhodnotenie, online prezentácia a komunikácia a vysvetlenie finálnej verzie</p>
Navrhnuté aktivity PP:	Dotazníkový prieskum Fokusové skupiny
Náklady na PP hradí:	Nateraz neurčené
Rozpočet PP:	Nateraz neurčené
Spolupráca medzi Zadávateľom a koordinátormi participácie	
Koordinátori participácie budú zodpovední za:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dizajn participatívneho procesu ✓ realizácii participatívneho procesu ✓ realizácii čiastkových participatívnych aktivít ✓ mapovaní a výber aktérov ✓ facilitácii ✓ celý participatívny proces od A po Z
Plnenie merateľných indikátorov	
Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie –2 miesta ○ Počet realizovaných participatívnych procesov ○ Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne ○ Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík
Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC ○ Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe ○ Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území
Cieľ 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)
Doplňujúce informácie:	

MERATELNÉ UKAZOVATELE PRE ROK 2024 SPOLU

Participatívny proces	Cieľ	Ukazovateľ	Počet	Termín	
OTVOR MYSEL FEST – PODUJATIE S CIEĽOM PODPORY EDUKÁCIE V OBLASTI DUŠEVNÉHO ZDRAVIA A PSYCHICKÝCH PORÚCH	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24	
		Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24	
		Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	1	12/24	
		Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	1	12/24	
	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	2	12/24	
		Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	1	12/24	
		Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24	
	Cieľ 3 Priniest inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24	
	PLÁN ROZVOJA KULTÚRY NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN V KOŠICKOM SAMOSPRÁVNOM KRAJI 2025-2030	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24
			Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24
Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne			1	12/24	
Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík			1	12/24	
Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o		Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	2	12/24	

	participácii	Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	1	12/24
		Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24
	Cieľ 3 Priniest' inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24
ARCHITEKTONICKÁ SÚŤAŽ PRE SOBRANECKÉ KÚPELE	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	2	12/24
		Počet realizovaných participatívnych procesov	1	12/24
		Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	1	12/24
		Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	1	12/24
	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	2	12/24
		Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	1	12/24
		Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	1	12/24
	Cieľ 3 Priniest' inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	1	12/24

SUMÁR MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV PRE ROK 2024

Merateľný ukazovateľ	Cieľ	Počet	Termín	Poznámka
Počet udržaných pracovných miest koordinátorov participácie	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	2	12/24	
Počet realizovaných participatívnych procesov	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/24	
Počet vytvorených regionálnych verejných politík, zrealizovaných participatívne	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/24	
Počet vytvorených pracovných skupín, platforiem a spolupracujúcich sietí, zameraných na zefektívnenie implementácie regionálnych verejných politík	Cieľ 1 Udržať nastavený systém riadenia participatívnych procesov a podporiť realizáciu ďalších participatívnych procesov, ktoré vznikli z iniciatívy Úradu VÚC	3	12/24	
Počet organizácií verejnej správy, občianskej spoločnosti a súkromného sektora, ktorých zástupcovia boli účastníkmi participatívnych procesov, zrealizovaných z iniciatívy Úradu VÚC	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	6	12/24	
Počet zrealizovaných podujatí a informačných aktivít na podporu participácie, zabezpečujúcich výmenu príkladov dobrej praxe	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	3	12/24	
Počet zrealizovaných školení, workshopov a seminárov pre zamestnancov Úradu VÚC a partnerov v území	Cieľ 2 Zvýšiť povedomie o participácii	3	12/24	
Počet otestovaných inovatívnych prístupov a príkladov z praxe v oblasti zapájania verejnosti (metódy, nástroje, postupy)	Cieľ 3 Priniesť inovatívne prístupy a príklady z praxe v oblasti zapájania verejnosti	3	12/24	

PRÍLOHY

1. Katalóg procesov pre systém riadenia participatívnych procesov vrátane vzorových dokumentov/šablóny
2. Manuál na podporu riadenia participatívnych procesov realizovaných vyšším územným celkom